

Letniška lista: —
 Celo leto K 10—
 Pol leta 5—
 Četrt leta 2.50—
 Mesecne 1—
 Naj Avstrije: —
 Celo leto 15—
 Posamezne številke
 10 vinarjev. —

STRAŽA

Iskrasti ali oznaniti
 se smejuje po 12 v.
 od 6 redno petično:
 večkratnih oznanjih
 — popust.
 „Straža“ izhaja v po-
 sloj in petič popoldne
 Sobotni se ne vroči.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Borovška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 9.—12. ure popoldne.

Naš cesar na Boroevičevi fronti.

Dne 10. aprila se je podal naš cesar v spremstvu načelnika generalnega štaba pl. Arz že v drugič, odkar je zasedel prestol Habsburžanov, na Boroevičovo fronto, da počasti s svojim obiskom in izrazi svoje posebno priznanje hrabrim borilcem na soški fronti. V torek zarana je cesar došel v svetovno znano Postojno, kjer sta ga sprejela armadni poveljnik pl. Boroevič in kranjski deželni predsednik grof Attems. Čeprav je bil cesarjev prihod nenapovedan, je bila namah vsa Postojna, so bile vse vasi in vsa sela, kjerkoli se je cesar vozil, od borne bajte do lepe palače z zastavami okrašena. Po daljšem vojnem posvetovanju v Postojni se je cesar odpeljal v avtomobilu proti Opčini. Vsepovsod, kjer se je prikazal naš mladi cesar, ga je burno pozdravljalo vojaštvo, častniki in naše vrlo, cesarju iz dna srca udano slovensko prebivalstvo. Ko se je cesar pripeljal v Trst, je bilo namah vse prebivalstvo na nogah, da vidi in pozdravi svojega ljubljene cesarja. Iz Trsta se je podal cesar naravnost skozi Vipavsko dolino na soško fronto, da sporoči junaškim borilcem ob Soči svoje cesarske pozdrave. Na svojem povratku proti Postojni je trumoma prihajalo prebivalstvo od vseh strani, da vidi in pozdravi svojega ljubljene cesarja, za katerega je voljno prinašati največje žrtve, darovati kri in življenje. Dne 11. aprila popoldne se je cesar vrnil na Dunaj. Vsa cesarjeva pot po našem slovenskem Krasu je bila podobna enemu samemu velikanskemu slavoloku!

Monarhije in republike.

Marsikatero gonilno silo, ki deluje, ustvarja joč nove razmere, v sedanji svetovni vojski, spoznavamo še le polagoma. Počasi dobiva izrazito obliko in nam postaja jasna. Tako tudi glede oblike državne oblasti. V ententi se vedno bolj izrazito pojavljajo moči in sile, ki delajo na to, da se človeška družba popolnoma demokratizira in da dobijo vse države v bistvu enotno obliko državne oblasti. Ententin ideal je republika. Ali je razlog za to prikazen iskati v ustaljenih republikanskih razmerah nekaterih enten-

tinih držav, ali v idejah frimasonstva, kakor mnogi trdijo, ali morda v obojem. tega danes nočemo raziskovati.

Dejstvo je to-le: Centralne države so vse monarhistične: Avstrija, Nemčija, Bolgarija in Turčija. Ententine države, med katere smemo prištevati sedaj brez pridržka tudi Severno Ameriko, so republike: Francija, Severna Amerika, Kitajska; navidezne monarhije so: Anglija, Italija, Srbija; strožje monarhije so: Japonska in Rumunska; absolutistična monarhija je bila Rusija.

Da so ententine države delale na republikansko državno obliko, smo zapazili najprej v Grčiji. Tam se je le na vpliv ruskega carskega dvora še pardoniralo sedanji kraljevi rodbini. Da je pri ruski revoluciji imela ententa svoje roke vmes in da dela za republiko, je dokazano. V Italiji, čeprav je kralj le senca, se je med vojsko republikansko razpoloženje med ljudstvom razširilo. V Angliji zares ni treba takega gibanja, kajti tam ima kralj mnogo manj vpliva, kakor ga ima predsednik katerekoli republike. Mirovne in druge poslanice Wilsonove se morejo le v tem slučaju docela razumeti, ako jim suponiramo, da hoče strmoglaviti monarhije in uvesti republike. Saj so le v tem smislu njegove besede, da morajo narodi imeti vlade, ki si jih sami želijo in določijo, dovolj razumljive. Tudi najnovejša izjava Lloyd Georja o demokratiziranju narodov in Miljukov govori o vojnih ciljih nove Rusije so dovolj zgovorne izjave za razbitje monarhističnih držav.

Svetovna vojska se nam torej po skoro triletni dobi predstavlja tudi kot vojska proti monarhijam. Ako ententine države trdijo, da je treba enkrat za vselej zdrobiti militarizem centralnih držav, posebno Prusije, je s tem tudi mišljena zdrobitev monarhistične oblike državne oblasti, kajti militarizem je, v kljub slabemu vzgledu, ki smo ga doživeli ravno kar na Ruskem, velika opora vsakega monarha. Da ima Francija kot republika stalno armado, je contradictio in se, in se je ta v republiko nespadajoča institucija držala iz edinega vzroka, ker je revanšna ideja držala vso Francijo v vojaški hipnozi.

Vsako svetovno naziranje, ki je za popolno svobodo v mišljenju, govorjenju in delovanju, zahteva nujno republiko, kajti samo v njej je možno priti do neomejene svobode. Kdor pa priznava, da je v člo-

veški družbi treba omejitve tudi v svobodi, da se je treba ozirati ne le na se, ampak tudi na bližnjega, kdor priznava, da ima človeška družba izpolnjevati tudi višje, npravstvene naloge, njemu je monarhija najprikladnejša oblika državne oblasti. Seveda samo monarhija, v kateri deli monarh ustavne pravice z ljudstvom, ne pa absolutistična monarhija, kakoršna je bila Rusija, kjer ukazuje in odloča le monarh, a ljudstvo mora molčati in ubogati.

Krščanski močroslovec in bogoslovec se vedno dokazovali, da je monarhija najprimernejša državna oblika. Moderni krščanski sociologi učijo istotako. Dr. Krek piše v svojem „Socijalizmu“: „Državi najprikladnejša je monarhija, kjer vlada en sam dedični vladar, ki ga podpirajo avtonomne srenje, dežele, narodi in stanov. Monarh najbolj zagotavlja mir in red v državi; monarhija se izogiba vednim notranjim bojem. Poleg tega pa en vladar iz stalne vladarske rodbine neprimerno lažje pozna razmere in potrebe v državi, in mnogo gotovejše je, da ima resnično voljo, delovati v splošni blagor. Ker mu je oblast dedno zagotovljena, tudi ne potrebuje silovitih in krivičnih sredstev, da bi si jo ohranil.“

Za Avstrijo je monarhistična oblika državne oblasti naravnost njena nujna eksistenčna potreba. Mi si ne moremo Avstrije misliti, nego da v njej vlada monarh, ki stoji izven vseh narodov in h kateremu se vsi narodi obračajo z enakim zaupanjem v njegovo modrost in pravičnost. Vladarska rodovina Habsburžanov je za avstrijske narode najmočnejša vez, ki jih spaja in ki edina je zmožna, njih sile nagibati v enotno smer. Vez med avstrijskimi narodi in njih vladarsko hišo je najdragocenejši zgodovinski zaklad, ki ima nepopisno mnogo pomirjevalnega, blazilnega in vzgojnega v sebi, za to si tudi vsi narodi, naj so njihove politične in kulturne tendence še tako različne, te vezi ne dajo od nikogar zrahljati, tega zaklada od nikogar vzeti. Za nas je vprašanje, ki ga stavlja ententa vsem narodom po širnem svetu, ali monarhija ali republika, enkrat za vselej rešeno.

Vojni cilji nove Rusije.

Ruski zunanji minister Miljukov se je dne 8. aprila v razgovoru s časnikarji izjavil o Wilsonovem govoru glede mednarodnih vojnih ciljev:

Ivan Jelisejič je uprl oči v strop in premikal ustni.

Buldjejev in njegova soproga sta čakala uprav nestrpno.

— No, ali bo kmalu? Spomni se hitro!

— Takoj — Vasiljič — Jakov Vasiljič. — Sem pozabil. Bil je popolnoma navaden priimek — neke vrste konjsko ime — Kobila? Ne, Kobila ne. — En trenutek! Žrebec? Tudi ne! Spominjam se, da je bil njegov priimek tako ene vrste konjskega nazivanja — toda kakšnega, to mi je pač zletelo že iz spomina.

— Žrebčič?

— Ne vendar. En trenutek! Kobilar — Kobilšek — Kobilčič —

— Morda Žreban?

— Ne, tudi ne Žreban — Konj — Konjar — Konjčič — Žrebe — Nobeno ni pravo!

— No, kako pa naj vendar pišem? — Pomisli še malo!

— Takoj, Konjčič — Kobilec — Kobiloglav —

— Rjavec? — je vprašala gospa generalova.

— Ne, ne! — Belec! — Ne, to je napačno. — Jaz sem pozabil!

— Vrag te vzemi! — se je hudoval general. — Zakaj pa prideš s svojimi predlogi, če si priimek že pozabil? — Glej, da se izgubiš!

Ivan Jelisejič se je odstranil počasi; general pa se je tiščal za lica in začel hoditi tja in sem po sobi.

— U-u, svežo nebo! — je tožil. — U-u, Bog, o Bog! To se mora znoreti!

LISTEK.

Konjsko ime.

V ruščini spisal Anton Čehov.

Generalni major Buldjejev je trpel na močnem glavobolu Splakoval si je usta z žganjem in konjekom, vporabil tobakov pepel, opij, terpentin, petrolej, drgnil lica z jodom, v špirit namočeno vato je vtaknil v uho; toda vse to ni pomagalo deloma nič, deloma pa je bolečino le še shujšalo.

Poklicali so zdravnika. Ta je stikal in vrtal v zobu in prepisal kinin; toda tudi ta ni hotel pomagati. Misli, da bi se zob izruval, pa se je uprl Buldjejev z vso silo.

Vsa družina — žena, otroci, služabništvo, celo kuharček Peter — so predlagali vsak svoje prav posebno sredstvo.

Med tem je prišel k njemu tudi njegov inšpektor Ivan Jelizejič in mu je svetoval, naj pusti zob zagovoriti.

— Tu v naši okolici, Vaša ekscelenca — je dejal — je živel pred kakimi desetimi leti davčni uradnik Ivan Vasiljič. V zagovarjanju zob je bil on mojster. Navadno se je obrnil od bolnika proti oknu, šepetal je nekoliko, pljunil zdaj pa zdaj iz ust, in je pomagalo. Poseben dar mu je bil dan.

— In kje je sedaj?

— Da, potem, ko so ga pri davkarji odslovili, je stanoval v Saratovu pri svoji mačehi. Sedaj se

živi samo ob zagovarjanju zob. Če imajo ljudje zobobol, gredo k njemu in jim pomaga. Domačine, Saratovce, zdravi doma; če pa mu pišejo ljudje iz ostalih mest, stori to brzojavnim potom. Pošljite mu kar brzojavko, Vaša ekscelenca; pišite mu samo nekako tako: „Jaz, Aleksej, hlapec božji, imam zobobol, in prosim, da se me ozdravi.“ Denar za zdravljenje pa mu pošljete po pošti.

— Nesmisel! Sleparija!

— Toda poskusite vendar, Vaša ekscelenca! On je sicer velik pijanec in živi v prepiru s svojo ženo, toda reči se mora: pravi čudodelnik!

— Brzojavi, Aleksej! — je prosila gospa generalova. — Ti sploh ne veruješ na zagovarjanja, toda jaz sama sem že videla vspehe. Tudi če ne veruješ, brzojavi! Tu pač ni posebnega truda.

— No, dobro — je privolil Buldjejev. — V mojem položaju bi ne mogel kdo brzojaviti le davčnemu uradniku, ampak samemu vragu. O! To se ne da prenašati! No, kje stanuje tedaj tvoj davčni uradnik? Njegov naslov?

General Buldjejev se je vsedel k mizi in vzel pero v roko.

— V Saratovu ga pozna vsak pes, — je odgovoril inšpektor. — Tedaj: Njegovemu blagorodju gospodu Jakovu Vasiljiču — Vasiljiču —

— No?

— Vasiljič. — Jakov Vasiljič — s priimkom — Na, tu sem pa res priimek pozabil! — Vasiljič — Vrag ga vzemi! — Kakšen je bil že njegov priimek — Ravno, ko sem sem prišel, sem ga še vedel! — Dovolite!

Ruska demokracija se more popolnoma priključiti Wilsonovim izjavam, ki povsem odgovarjajo izjavam evropskih državnikov. Le načela o miru brez zmage Rusija ne more priznati. Le zmaga nad Nemčijo, ki celo v svojih mirovniških željah zahteva hegemonijo med narodi, omogoči uresničenje Wilsonovih stremeljenj.

Kar se tiče konkretnih Wilsonovih mirovniških ciljev, kakor osvoboditev narodov, zlasti Poljakov, in pravica narodov na dohod k prostemu, odprtemu morju, povdarja Miljukov, da stremijo aliranci za tem, da dosežejo temeljne pogoje Wilsonovega programa. Ti so: odklonitev osvajaških ciljev, preureditev evropskega zemljevida zlasti na jugovzhodu Evrope, tako, da bodo dani vsi pogoji trajnega miru in bode izločeno vse, kar bi moglo povzročiti nove konflikte. Lahko se torej govori o „miru brez aneksij“ pod pogojem, da pomenja aneksija toliko kakor uzurpacija. Brez te neobhodne korekture pomenja geslo nemške socialne demokracije „mir brez aneksij“ mir, ki odgovarja nemškimi interesom in ki bi bil sklenjen na podlagi statusa quo ante.

Glade vprašanja morskih ožin ne more biti nobenih diferenc. Nevtralizacija bi Rusijo prisilila, da bi neprestano skrbela za utrditev svojega črnomoškega obrežja in vzdrževala močno vojno brodogradnjo. Rusija raje odpre svoja črnomoška pristanišča vojnim ladjam ostalih držav, kakor pa da bi pustila te morske ožine pod varstvom propadajočega turškega gospodstva. Ako je postala ta razrešitev za enkrat nemogoča, se je zgodilo to le vsled tega, ker se je Nemčija hotela polastiti turške dedščine, in je tako spravila na dnevni red vprašanje, ali naj bodo morske ožine ruske ali nemške. Pri tem je izhajala pa Nemčija s stališča, da treba ustvariti nepretrgano ozemlje za (centralne) zaveznike do Bagdada.

Problem alirancev obsega dva, z nacionalnimi stremeljenji narodov popolnoma združljiva cilja, namreč osvoboditev narodov, ki se nahajajo pod turškim armom in pa korenito reorganizacijo cele Avstro-Ogrske.

Ustanovitev češko-slovaške države bo služila kot jez proti uzurpatoričnim načrtom Nemčije napram slovanskim deželam.

Nemška Avstrija in Ogrska se morajo reducirati na svoje etnografske meje.

Italijani bodo združeni z Italijo, Rumuni z Rumunijo. Ukrajinske pokrajine bomo spojili z našimi Ukrajinci. Naravni, od zgodovine označeni problemi zahtevajo združenje srbskih ozemelj.

Armenija mora priti pod rusko oblast. Zadnji dogodki so jasno dokazali, da ne gre pustiti armenski narod pod turškim jarmom.

Vsi ti problemi, o katerih aliranci že dolgo razpravljajo, ne le da ne nasprotujejo Wilsonovemu programu, temveč tvorijo njega neobhodni nadaljni razvoj pri dejanski ureditvi odnosov med Evropo in Orientom.

Ali je Miljukovu ta govor narekoval angleški poslanik Buchanan, v poročilu ni povedano. Ruski narod gotovo noče slišati nič več o spremembi evropske karte, ampak bi bil zadovoljen, da se mu vrne mir!

Lloyd George za demokracijo.

V imenu vojnega odseka je dne 6. aprila na-

inšpektor je bil šel na vrt, gledal na nebo in je poskusil domisliti se pozabljenega priimka.

— Zrebec — Zrebčak — Kobilček — No, to je vse napačno! Konjar, — Konjšek — Belčič — Beluhar —

Kmalu ga je poklical general nazaj.

— Si se spomnil? — ga je vprašal.

— Ne, Vaša ekscelenca.

— Mogoče Kobiljan? Ne?

In cela družina se je spravila pridno na delo, da bi se spomnila pravega imena. Imenovali so vse stopnje starosti, spole, pasme konj, pritegnili so še zraven starost, kopito, opravo. V hiši, v vrtu, v kuhinji, v podstrešnici so šli ljudje iz enega kota v drugega, napanjali možgane, grbančili čelo in iskali priimka.

Neprestano so klicali nazaj inšpektorja.

— Liseo? — so ga vprašali. — Podkev? Kopito? Kopitar?

— Ne, ne, — je dejal Ivan Jelizejič, uprl spet oči pod strop in glasno ugibal: — Konjšnik, Kobiljar, Belčnik, Beluh —

— Ata! — se je zaslišalo iz otroške sobe. — Mogoče Poni? Jezdni konj?

Vse je bilo v silni napetosti. V svoji nestrpnosti in bolečini je obljubil general tistemu, ki zadene pravo ime, pet rubljev, zato so se zbrali ljudje okrog Ivana Jelizejiča. — Vranec, — so mu dejali, — ali Dirkač, Brzec! — Toda prišel je večer in priimka niso dobili. Vlegli so se spat, ne da bi bili odposlali brzojavke.

General ni spal vso noč; iz kota v kot je hodil in tožil. Ob pol treh zjutraj je zapustil stanovanje in potrkal na okno inšpektorjevega stanovanja.

— Morda Šek? — ga je vprašal s tožečim glasom.

— Ne, tudi ne Šek, Vaša ekscelenca, — je odgovoril inšpektor Ivan Jelizejič in je vzdihnil.

govoril angleški ministrski predsednik Lloyd George zastopnike ameriškega časopisja tako-le:

Amerika je sedaj naenkrat velesila prve vrste, kakor dosedaj ni bila nikdar. Čakala je, da je našla vzrok, vreden svoje tradicije. Ameriški narod je čakal tako dolgo, da se je prepričal, da boj ne bo nizkotna borba za moč in posest, marveč nesebičen boj proti naklepu proti človečnosti in pravu. Ko se je o tem prepričala, je stopila velika republika zapada v boj in stoji sedaj bok ob boku z evropskimi demokracijami, ki se polne ran, krvaveče po triletnem boju še bore proti najkrutejšemu sovražniku, ki je kdaj ogrožal svobodo sveta.

Navdušujoče besede plemenitega predsednika razsvetljujejo horizont ter kažejo jasneje kakor kdaj cilj, ki ga hočemo doseči. Tri stvari so, ki so pomembne za zgodovino te križarske vojne:

Prva je, da mora svet imeti sigurnost za demokracijo. Druga, da obstoj avtokratične vlade ogroža mir in svobodo, avtokratična vlada, ki je oprta ob organizirano moč, katere podpira le njeno voljo in ne volje ljudstva. Krona njegovih izvajanj pa je tretja trditev predsednika, da je mogoče vzdržati trdno zvezo za mir samo, če so udeleženi demokratični narodi. Te besede so izraz zaupanja, ki vzdržuje tudi naš narod pri strašnih žrtvah, ki smo jih prinesli in jih še prinašamo. Tudi naš narod veruje, da more edinstvo in mir človeštva sloneti le na demokraciji in na pravicah onih, ki imajo, podrejeni gosposki, glas v lastni vladi, na spoštovanju pravic in svobode narodov, velikih in majhnih in na splošnem gospodstvu javnega prava. Neizprosni sovražnik vseh teh pogojev je pruska vojaška avtokracija.

Pravo misel tega govora smo že označili v članku „Monarhija in republika.“

Zopet-i oklic ruske vlade.

Za osvobojenje zasedenih ruskih pokrajin.

Petrograjska brzojavna agentura objavlja dne 10. aprila sledečo izjavo začasne ruske vlade:

Zčasna vlada je premetrila sedanjí vojaški položaj ruske države in prišla do prepričanja, da vrši le svojo dolžnost napram deželi, ako naravnost pove ljudstvu resnico:

Odstavljena vlada je brambo dežele ostavila v velikem neredu. Vsled svojega kaznjivega brezdelja in neokretnih odredb je spravila nered v naše finance in v oskrbo armade z živili, prevozom in gradivom. Stara vlada je zrahljala vso našo gospodarsko organizacijo.

Zčasna vlada bo z živahno dejansko podporo celega ljudstva uporabila vse sile, da odstrani te slabe nasledke starega režima. Kri številnih sinov domovine se je tekom te dveipolletne vojske bogato prehljala. Kljub temu pa stoji dežela še vedno mogočnemu sovražniku nasproti, ki ima zasedene cele pokrajine naše države in ki ravno sedaj ob času rojstva ruske svobode grozi zopet z novim odločilnim sunkom.

Da za vsako ceno branimo svojo pravo narodno domovino in osvobodimo pokrajine od sovražnika, ki je prodrl čez naše meje, je glavna, najvažnejša naloga

— Potem njegov priimek sploh ni bil konjsko ime, ampak koga drugega!

— Ne, resnično, moja beseda, Vaša ekscelenca, bil je konjsko ime. — Na to se spominjam še prav natančno.

— Kakšen slab spomin pa imaš, človek. Tako daleč je prišlo, da je za-me to ime dragocenejše kot vse na svetu! Že do smrti sem se mučil!

Zjutraj je poslal general zopet po gospoda zdravnika.

— Naj ga izdere! — je dejal sam pri sebi. — Nimam več moči, da bi dalje prestajal.

Zdravnik je prišel in mu izdrl zob. Bolečina je ponehala in general se je pomiril. Ko je zdravnik napravil svoje delo, prejel plačilo, se je vsedel v kočijo, da bi se odpeljal. Inšpektor je stal ob robu poti, gledal v svoje čevlje in nekaj mislil. Po nagubanem čelu in po izrazu oči sodeč, je moralo biti njegovo duševno delo zelo naporno.

— Plavec — je mrmral. — Kljuse, Sklepra — Mrha. —

— Ivan Jelizejič — ga je poklical zdravnik. — Ali mi prodaste, dragi prijatelji, par bokalov ovsa? Kmetje mi ga sicer prinašajo, pa je tako preklicano slab —

Ivan Jelizejič je strmel topo v zdravnika; nato je preletel zadovoljen nasmeh njegov obraz in ne da bi rekel besede, je plosknil z rokami in letel v poslopje s tako hitrico, kot bi ga gonili psi.

— Spomnil sem se, Vaša ekscelenca! — je zavpil vesel in s tuje zvanečim glasom, ko je planil v generalovo sobo. — Spomnil sem se! Ovsenik! Ovsenik je priimek davčnemu uradniku. Bog daj zdravniku zdravje! Ovsenik, Vaša ekscelenca! Naslovite brzojavko na Ovsenika!

— Tepec! — je odvrnil general z omalovažujočo kretnjo. — Sedaj ne rabim več tvojega konjskega imena! Tepec!

naših bojevnikov, ki se borijo za ljudsko svobodo.

Zčasna vlada prepušča volji ljudstva, da se v ožji zvezi z našimi zavezniki končno veljavno rešijo vsa vprašanja, ki se tičejo svetovne vojske in njene konca. Zčasna vlada pa tudi smatra za svojo pravico in dolžnost, že sedaj izjaviti, da svobodna Rusija ne zasleduje cilja, gospodovati nad drugimi narodi, jim odvzeti njih narodne dedščine in s silo zasesti tujega ozemlja. Vlada hoče temveč na podlagi pravice narodov, da sami določajo svojo usodo, doseči stalen mir. Rusko ljudstvo ne stremi za tem, da bi se dvignila njena zunanja moč na račun drugih narodov, ono tudi ne zasleduje ciljev, da bi si katerikoli narod podjarmila ali ga ponižala. V imenu enakosti hoče odstraniti verige, v katere je vklepen poljski narod. Toda rusko ljudstvo tudi ne bo pripustilo, da bi izšla ruska domovina iz velikega boja glede svojih življenjskih pogojev ponižana in omajana.

Ti temeljni cilji bodo podlaga zunanje politike, katero bo zčasna vlada z ozirom na ljudsko voljo točno izvrševala; vlada pa tudi hoče čuvati pravice domovine ter pri tem vstrajati pri obveznostih, katere so sklenili s svojimi zavezniki.

Zčasna vlada osvobojene Rusije nima pravice, da bi ljudstvu prikrivala resnico: Domovina je v nevarnosti. Dežela naj na to resnico ne odgovarja s potrostjo in malodušnostjo, temveč z živahnostjo, da se pride do enotne ljudske volje. To nam bo dalo novih sil za bodoče borbe in nam bo prineslo srečo. Ura preizkušnje naj najde celo deželo dovolj močno, da si pridobljeno svobodo zasigura in da se v neutrudnem delu posveti blaginji svobodne Rusije.

Zčasna vlada, ki je slovesno prisegla, da hoče služiti narodu, je trdno prepričana, da bo s splošno, dosedaj neznano podporo vseh in vsakega posebej zmožna, do konca izpolnjevati svoje dolžnosti do dežele.

Predsednik ministrskega sveta:
Knez Lvov.

Vpliv ruske revolucije na Poljake

Friderik Naumann, znani nemški prvoboritelj za Srednjo Evropo se je mudil pred nedavno skozi več časa na Poljskem in sicer v dobi, ko so začela prihajati iz Petrograda prva poročila o ruski revoluciji. O tem potovanju bo v kratkem izšel pri Juriju Reiner v Berlinu dnevi zapisnik. Zadnja številka časopisa »Hilfe« je že začela objavljati iz tega dnevnega zapisnika posebno poglavje z nadpisom: »Nova državna vprašanja.« V uvodu je priobčenih nekaj resnih svaril, da se zgradba nove poljske države ne sme smatrati kot preveč lahka ter se ne sme z nje ustanovitvijo porabiti preveliko časa. V Varšavi se občutijo vsi dogodki v Rusiji veliko naravnostno in neposredno, kakor pa v Nemčiji. Ako bi Nemčija ne bila zasedla Rusko Poljske, bi se bila vsa Rusko-Poljska takoj pridružila novemu gibanju v Rusiji. Liberalizacija Rusije je bila ena največjih želj vseh Poljakov. Ker četverosporazumove države simpatično spremljajo preobrat v Rusiji, so pri Poljaki visoko čislane. V teh dneh ruske revolucije imamo tukaj v Varšavi občutek, da se brzojavke iz Rusije sprejemajo v obeh tabornih, t. j. v nemškem in poljskem, s popolnoma različnimi željami. Nemci si želijo, da bi bile zmede v Rusiji vedno večje, večji del Poljakov si pa želi, da bi se posrečili načrti ruske dume. Za naše razmišljanje je pri tem najvažnejše to, da na Poljskem ne gre za reševanje kakega navadnega uradnega spisa, ki se ga lahko poljudno reši na ta ali oni način ali odloži na poznejši čas. Vse kakor v kolcu. Vedno bolj probujajoča se narodna misel hoče kmalu kaj doživeti, naj si bo slabo ali dobro. Na nemški strani se poprašujejo, je-li bo bodoča poljska armada zanesljiva ali ne. Po mojem (Naumannovem) mnenju bo v toliko za nas zanesljiva, v kolikor je poljsko narodna. Poljak je kot tak dober vojak, on stori svojo dolžnost, toda lahko je vplivati na njegovo mišljenje. Lahko si je misliti poliberaliziran panslavizem, ki stoji vabljivo na oni strani jarka in ki ima tudi v deželi svoje tajne agente. Proti takemu panslavizmu prav nič ne izda navaden ukaz, da se naj odstrani, pač pa je nekaj, kar zadostuje pri vseh okoliščinah in to je lastno državno narodno čustvo. Nahajamo se torej, tako zaključuje Naumann, pred alternativo: »Ali opustiti misel ustanoviti poljsko armado ali se pa napravi resničen začetek poljske države.«

Amerika v vojski z Nemčijo.

Dne 6. aprila je severoameriška reprezentančna zbornica sprejela predlog predsednika Wilsona o vojni napovedi Združenih držav Nemčiji. Za vojsko je glasovalo 373, proti pa 50 članov zbornice. Voditelj demokratične stranke, Kitchin, je nastopil proti vojni resoluciji, kar je vzbudilo občo pozornost. Po glasovanju je Wilson takoj podpisal noto, da se nahaja Severna Amerika v vojnem stanju z Nemčijo. Odredila se je takoj obširna mobilizacija armade in mornarice. Nemške ladje, nad 100 po številu, so zplenili.

Avstrija na strani Nemčije.

Ko je Wilson proglasil vojno stanje Združenih držav z Nemčijo, je avstrijska vlada takoj prekinila diplomatske zveze z Ameriko in je odpoklicala svojega poslanika v Vašingtonu. Severoameriški poslaniku na Dunaju so dne 9. aprila dostavili potne listine. Vlada Združenih držav je kmalu nato proglasila tudi avstrijske ladje, ki ležijo v severoameriških pristaniščih, za svojo last.

Bolgarija proti Ameriki.

Reuterjev urad poroča dne 9. aprila iz Vašingtona, da je tudi Bolgarska prekinila diplomatske odnose z Združenimi državami. Turčija se še ni izjavila.

Države, ki sledijo Severni Ameriki.

Severni Ameriki so se zaporedoma pridružile sledeče južnoameriške države: Kuba, Panama, Brazilija, Domneva se, da bodo temu sledile še nekatere druge južnoameriške države. Španka je dne 9. aprila uradno razglasila svojo nevtralnost v nemško-ameriškem sporu. Kaj bo storila Nizozemska in škandinavske države, še ni jasno.

Kaj pa Mehika?

Poročila iz Berolina zatrjujejo, da zbira Mehika močne čete ob severoameriški meji, ki komaj čakajo, da udarijo čez mejo. Uradno še te vesti niso potrjene.

„New-York-Herald“ poroča, da se še predsednik Carranza vedno ni odločil, ali bi naj proglasila Mehika svojo nevtralnost ali ne.

Iz Rotterdamu se poroča, da je predsednik Wilson pozval mehikanskega predsednika, naj izroči nemškemu poslaniku potne listine, ker navzočnost poslaništva kazi dobre odnose, ki vladajo zdaj med Združenimi državami in Mehiko. Severoameriško vojno ministrstvo je baje naročilo v Mehiki za dva milijona plinovitih bomb.

Švica zastopa Avstrijo.

Ker so se diplomatske zveze med Ameriko in Avstrijo pretrgale, ne more več Amerika zastopati avstrijskih interesov v Franciji in Angliji. Za to je prevzela Švica varstvo avstrijskih interesov, na Angleškem in Francoskem.

Španija zastopa Ameriko.

Ameriško diplomatsko osebje je dne 11. aprila zapustilo Dunaj. Varstvo ameriških podanikov v Avstriji je prevzela španska vlada.

Mirovno gibanje

Oklic nove ruske vlade je naredil na entento slab utis, ker ji je premalo bojaželjen. Francoski in angleški listi svarijo svoje vlade, naj pazijo, da jih Rusija ne preseneči.

Bojni in razdrobljevalni govor Miljukov je glasom poročil iz Rusije vzbudil med delavci in vojniki ogorčenje, da je moralo par ministrov omiliti Miljukove besede.

Kmetstvo ljudstvo še komaj sedaj izve popolno resnico o prevratu. Kmetje so za to, da se naredi mir in upostavi zopet carstvo. Baje še so tudi vojniki na nekaterih frontah komaj sedaj izvedeli, zakaj se gre v celi revoluciji, in so mnogokje za carstvo. Druga poročila zopet pravijo, da se vojaštvo navdušuje za nove razmere, za republiko in za nadaljevanje vojske.

Resnica bo, da se v Rusiji borita obe struji, mirovna in vojna, za zmago.

Domnevani mirovni pogoji.

Ruski list „Utro Rossi“ trdi, da je dobil o bodočih mirovnih pogajanjih sledeče podatke: Alzacija ostane nemška; Belgija bo nepristranska, a ne bo smela postaviti lastne armade; Jugoslovani dobijo svojo avtonomijo; Poljska bo samostojna, a brez armade;

Kurlandija ostane nemška; Armenija pride pod turški protektorat; Rumunija se zopet uredi; Dardanele bodo nevtralne, a ostanejo pri Turčiji.

List ne pove, kdo da predlaga te mirovne pogoje.

Za vojsko ali za mir.

„Daily Telegraph“ poroča iz Petrograda: Revolucijarni delavski odbor poziva v posebni vlogi začasno rusko vlado, naj odredi pri armadi glasovanje o nadaljevanju vojske ali o miru. List dostavlja, da bo začasna vlada iz tega ravnanja uvidela, da je postopanje delavskega odbora nevarno državi ter da mu je treba odločno stopiti nasproti.

Rusko delavstvo za takojšnja mirovna pogajanja?

Listu „Times“ se dne 11. aprila poroča iz Petrograda:

Odbor poslancev ruskih delavcev je priobčil večje število sklepov ter naznanil, da je ustanovil komisijo za zunanje odnose s namenom, da uvede takoj neposredna pogajanja s sovražnikom. V ta namen se bo podalo v Stockholmu odposlanstvo, kjer se bo ustanovila posebna postaja za prenašanje nujnih poročil med Rusijo in Švedsko. Komisija za zunanje odnose naj ima zastopnike pri petrograjski brzojavni agenturi, ki naj daje naznanila in poročila inozemskemu časopisju ter naj nadzoruje vsa poročila, katera razpošilja petrograjska brzojavna agentura. Odbor je med drugim sklenil sledeče: Zahtevamo, da se takoj začnejo mirovna pogajanja med vojskujočimi se državami ter otvori delovanje za končanje vojske. Odbor nadalje izjavlja, da delujoče defenzivne zamete, pač pa zahteva pravico, da se ustanovi v Stockholmu agentura, da odpošilja necenzurirana pisma in brzojavke in da se smejo odpošiljati v inozemstvo posebni brzi seli. Odbor je končno sklenil: Zahtevamo, da dobi izvršilni vojaški odbor nadzorstvo nad delovanjem državnih ministrstev.

Švedski socialist Branting.

„Corriere della Sera“ piše, da je Branting odpotoval v Rusijo s posebnim poročilom nemških socialdemokratov o miru. Nasproti časnikarjem se je v Rusiji izjavil, da si nemški socialisti želijo odkritosrčno miru. Mislim, je rekel Branting, da bi se dal med obema strankama doseči ne samo časten, ampak tudi ugoden dogovor.

Protiv Miljukovi izjavi.

Protiv kričavi izjavi Miljukovi, ki jo prinašamo na uvodnem mestu, se obračajo ruski socialdemokratski listi z vso odločnostjo. Za Carigrad ne bo Rusija žrtvovala nobenega vojaka več. Tudi Miljukove načrte glede Avstro-Ogrske odklanja socialistično časopisje.

Italijansko bojišče.

Iz poročil, ki prihajajo iz italijanskega bojišča, je razvidno, da so Italijani izgubili inicijativo za napadanje. Pri Spodnji Vrtojbi na Krasu so naši vdrl v sovražni jarek in vjeli 139 mož. Artilerijski boj je na primorski in tirolski fronti vedno bolj živahen. Italijanska artilerija močno obstreljuje naše kraje v dolini reke Adiže. V Gornji Italiji je civilni železniški promet večinoma ustavljen. Vršni se veliko premikanje čet proti Soči. Francozi in Angleži so baje odpovedali Italijanom svojo pomoč.

Cesar Karel je dne 10. in 11. aprila obiskal soško fronto, osebno odlikoval naše hrabre junake in jih navduševal za bodoče boje.

Velika premikanja čet v Gornji Italiji.

Iz Lugana se poroča, da je italijanska vlada železniški promet v Gornji Italiji zopet močno omejila, ker so v teku velika premikanja čet proti soški fronti.

Francozi in Angleži Italiji ne morejo pomagati.

„Journal de Geneve“ poroča, da sta generala Robertson in Nivelles izjavila, da ne moreta poslati Italijanom pomoči, ker se sleherni mož nujno potrebuje pri veliki ofenzivi na francoskem bojišču proti Nemcem. Cadorni sta baje svetovala, da se naj omeji samo na defenzivo.

Rusko bojišče.

V bitki pri Tobolu ob Stohodu so baje Rusi, kakor pravijo italijanska poročila, izgubili do 25.000 mož. Zmago je odločila avstrijska artilerija in pionirji pod poveljstvom generala Hauerja. Rusi na ta napad niso bili pripravljeni. Vsled tega sta zdaj o-

ba generala, ki sta poveljevala pri Tobolu, odstavljena. Na celi ruski fronti prav živahen artilerijski ogenj in manjše praske prednjih čet. V ruski armadi se opaža velika razdvojenost. En del je za nadaljevanje, drugi del pa za konec vojske.

Krivi ruskega poraza ob Stohodu.

Vojni minister Gučkov je baje takoj, ko je zvedel podrobnosti o ruskem porazu ob Stohodu, odstavil poveljnika tamošnjega vojnega ozemlja, generala Lech in zbornega poveljnika, generala Manuševski. Generala sta se baje pred začetkom bitke udeležila neke dirke in se nista zmenila za napade avstrijskih in nemških čet.

Rumunsko bojišče.

Rumunska armada, ki je sedaj nanovo organizirana, stoji v južni Rusiji, pripravljena za napad. Tako pravijo četverosporazumova poročila. Ker je bojno ozemlje močno preplavljeno, posebno ob Donavi in Dnjestru, je nastop infanterije sedaj nemogoč. Artilerijski boji pa postajajo od dne do dne bolj živahni.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču se baje že šest dan krvava bitka na črti Arras—St. Quentin. Angležem se je posrečilo doseči nekaj uspehov, zlasti zavzete višine Loretto je velike važnosti, ker tvori podlago za nadaljna podvzetja v smeri proti mestoma Douai in Cambrai, ki sta glavni nemški oporišči na tem delu fronte. Glavnega svojega namena, predreti nemško bojno črto, Angleži dosedaj še niso dosegli. Na črti St. Quentin—La Fere—Laon—Reims pa Francozi z vso silovitostjo napadajo, da bi tudi na tem delu predrli nemško fronto. Švicarski listi pišejo, da so Francozi vdrl v Alzacijo blizu do mesta Altkirch in in mesto s topovi večinoma porušili. Angleško uradno poročilo pravi, da so Angleži vjeli v bitki pri Arrasu dne 9. in 10. aprila 235 nemških častnikov, in čez 11.000 mož, vplenili pa 100 težkih in 60 lahkih topov ter 163 strojnih pušk. Krvava bitka pri Arrasu se nadaljuje.

Velika bitka pri Arrasu.

Iz Berolina se uradno poroča:

Po hudem bobnečem ognju, ki je trajal po več ur, je prišlo dne 9. aprila zjutraj pri mestu Arras do bitke, ki se jo sme prištevati med najsilnejše v tej svetovni borbi. V širokosti 20 km napadajo Angleži nemške postojanke na črti Arras—Cambrai z nečuvno silovitostjo in z vsemi sredstvi moderne vojne tehnike. V borbo posega eden milijon Angležev. V tej velikanski borbi se Angležem ni posrečilo predreti nemške bojne črte, pač pa se jim je posrečilo, vzhodno in severovzhodno od Arrasa udreti v prve nemške bojne črte. Posebno hudo sta bili prizadeti dve nemški diviziji, ki sta imeli nalog, ustaviti angleški naval.

Angleško uradno poročilo z dne 10. aprila pravi, da so Angleži vjeli 11.000 Nemcev, vplenili 100 topov in 163 strojnih pušk.

Angleška poročila iz Londona zatrjujejo, da hočejo Angleži za vsako ceno predreti nemško fronto na črti Arras—Cambrai.

Bitka pri Arrasu se nadaljuje z vso silovitostjo.

Velika spomladanska ofenziva na zahodu.

Švicarski listi so dobili iz Novega Jorka poročilo, da je četverosporazum na zahodni fronti pričel z veliko ofenzivo. Angleži napadajo na črti, široki 150 km, z armado, ki šteje milijon mož.

Artilerijska bitka ob švicarski meji.

Bazelskim listom se poroča od švicarske meje, da se je med mestom Altkirch (v južni Alzaciji) in švicarsko mejo pričela zadnje dni velika bitka med francosko in nemško artilerijo. Francozi so spodnji del mesta Altkirch že močno porušili. Nemški težki topovi krepko odgovarjajo. Švicarski vojaški krogi so mnenja, da se je velika četverosporazumova spomladna ofenziva na zahodu že pričela in da hočejo Francozi skozi Spodnjo Alzacijo vdreti na Badensko.

Macedonsko bojišče.

Odkar se je Sarrailu zadnja ofenziva proti Prilepu ponesrečila, so vojna podvzetja na celi ma-

cedonski fronti večinoma ponehala. — Pri Tepelenju v Albaniji so albanski oddelki dne 10. aprila v spešno napadli italijanske prednje straže in se polastili njih postojank.

Turška bojišča.

V Mezopotamiji prodirajo Angleži v smeri proti Samari severovzhodno od Bagdada in proti perzijskemu mestu Hanikin, kjer so dobili stik z ruski četami, ki prodirajo tudi proti Samari. — Na kavkaškem bojišču prodirajo Rusi južno od mesta Bitlis proti staroslavnemu turškemu mestu Mosul v gornji Mezopotamiji. — Na egipčevskem bojišču se Angleži pripravljajo na velikopotezno ofenzivo proti južni Palestini. — Na ostalih turških bojiščih nobenih večjih vojnih dogodkov.

Kralj Nikita ne dobiva več plače.

Kodanjska poročila zatrjujejo, da je novi ruski finančni minister črtal črnogorskemu kralju Nikiti njegovo plačo, katero je dosedaj dobival od Rusije. — Nikita živi zapuščen v južni Franciji.

Politične vesti.

Cesar in cesarica v Budimpešti. Listi poročajo, da bo naša cesarska dvojica v bližnjih dneh odpočivala v Budimpešti, kjer bo ostala nekaj dni. — Cesarjevo potovanje na Ogrsko je baje v zvezi z važnimi bodočimi notranjepolitičnimi dogodki.

Državni zbor bo sklican, kakor je trgovinski minister dr. Urban izjavil v nemškem Nationalverbandu, še komaj koncem maja. Prej se je zatrjevalo, da koncem aprila ali vsaj začetkom maja. V istini še vlada dosedaj ni storila koraka, da bi se sklical državni zbor. Grof Stürgkh je imel vsaj korajžo povedati, da noče zastopnikov ljudstva, sedanja vlada si tega ne upa.

O notranjepolitičnih reformah, ki jih obljublja velikonočna poslanica cesarja Viljema nemškemu narodu, pišejo nemški listi z velikim odobravanjem. Njihovi komentarji povdarjajo posebno, da odklanja cesar Viljem iz ustavnih razlogov vsak oktroi in da smatra za potrebno, odgoditi izvršitev reform na čas po vojni, ker hoče dati tistim milijonom nemških državljanov, ki danes krvave na bojiščih, priliko, da uveljavijo svoje nazore o novem ustroju domovine. Glede obsega reform smatrajo listi, da bo novi pruski volilni red temeljil na načelu pluralitete, da bo torej na Pruskem uvedena sicer neposredna in tajna, ne pa splošna in enaka volilna pravica. Odklonitev oktroia in odložitve notranjepolitičnih reform na dobo po vojni — to je melodija, ki marsikateremu avstrijskemu zastopniku rihlinij in belangov ne bo prijetno donela v ušesa. Upati pa bi bilo, da se bodo avstrijski državniki dali vsaj od cesarja Viljema podučiti.

Na novih potih. Dunajski listi poročajo, da bo koncem meseca aprila predsednik poslanske zbornice dr. Sylvester predložil strankam nov načrt zborničnega poslovnika. V kak namen? Ali da ga vlada oktroira ali da ga poslanska zbornica pri sestanku takoj brez debate in sporazumno sprejme? Na vsak način je to, ako je vest istinita, znamenje, da vlada ne namerava več takih stvari, ki so za vse stranke in za vse avstrijske narode in vsled tega tudi za celo državo — kajti državo ne tvori samo vlada, ampak še tudi drugi faktorji — vitalnega pomena, urediti samo v sporazumu in z vedenjem Walfrove stranke. Vsi narodi hočemo v Avstriji in z Avstrijo živeti, za to imamo vsi interese na tem, kako si hočemo življenje v njej urediti. Po rec ptu samo ene stranke, ki niti ne predstavlja volje enega celega naroda, se Avstrija ne sme in ne more nanovo urediti.

„Südösterreich“. Koroški Vsenemci so na svojem zborovanju v Celovcu dne 4. aprila zahtevali tudi ustvaritev nove južne pokrajine »Südösterreich«. Toda natančno bodo o tem razpravljali na prihodnjem zborovanju. Ptujski »Štajerci« bo med koroškim ljudstvom odločno nastopil proti vsenemskim razkosovalcem sedanjih kronovin z ozirom na svojo geslo: Mi ostanemo nerazdeljeni Štajerci in nerazkosani Korošci!

Demisije v vojnem ministrstvu. Proces Kranz rodi svoje posledice. Minister Kroatin je podal demisijo, katero je cesar sprejel. Imenoval ga je

za armadnega poveljnika. Tudi sekcijski načelnik vojnega ministrstva Jarzebecki je odstopil. Ritmojster von Lustig, Krobatinov gospodarski adjutant, je v vojaški kazenski preiskavi.

Umor grofa Stürgkha. Obravnava proti Frideriku Adlerju, ki je umoril ministrskega predsednika grofa Stürgkha, bi se bila morala vršiti v kratkem. Adlerjev zagovornik je pa vložil ugovor in višje sodišče je temu ugovoru ugodilo, češ, da ni popolnoma uvaževano fakultetno mnenje. Višje sodišče je na stališču, da pri Adlerju ne gre za simulacijo, nego za dissimulacijo, to se pravi, oboževanec vedoma simulira, da je duševno normalen, avresnici je duševno nenormalen. Z ozirom na to določbo višjega sodišča je obravnava proti dr. Frid. Adlerju preložena na nedoločen čas.

Ogrska poslanska zbornica je z dnem 12. t. m. odgodena. Poslanci ljudske stranke in Karolyjeve stranke so z vpitjem: Živela splošna, enaka in tajna volilna pravca! zabranili vsako razpravo. Odkar se je Prusija odločila, uvesti demokratično ustavo, se tudi Ogrska ne bo smela dolgo braniti, da razširi ljudske pravice.

Kako se dela z državnim denarjem. Ogrski knez Odescalchi se je ustrelil in bil pri prči mrtev. Služil je kot ritmojster, bil najprej prideljen e. in kr. vojnemu ministrstvu pri gospodarskem oddelku, pozneje se mu je izročilo vodstvo zeljne, konopeljske, krompirsko-sušilne, sočivje ohranjujoče, svinjerejske in sodarske fabrike, katere fabrike je dalo vojno ministrstvo zgraditi deloma na njegovem ali vsaj sednem posestvu. Fabriške zgradbe so že sedaj tako urejene, da bi jih lahko prevzel po vojski knez v svojo last, z ozkotirnimi železnimi progami urejen dovoz in odvoz v gozde in na železnico pa je povzdignil visoko vso vrednost Odescalchijevega veleposestva. Vojno ministrstvo je investiralo 35 milijonov K. Zadnji čas so začela prihajati anonimna pisma na ministrstvo, ki so pokazala, da ljudstvo ne zaupa Odescalchijevi nesebičnosti pri zgradbi in vodstvu erarnih tovarn. Ko je preiskovalna komisija prišla v fabrike, si je Odescalchi pognal kroglo v glavo.

Framasonstvo in vojska. »Reichspost« piše prigodom vojne napovedi Amerike proti Nemčiji, da se nahaja v severnoameriški reprezentantni zbornici 213 framasonov, v senatu 48 framasonov, da je potemtakem reprezentantska zbornica z dvema tretjinama, senat s polovico framasonov. Boj framasonov velja že od nekdanj monarhističnim državam, za to pa je boj entente proti centralnim državam, ki so vse monarhistične, tako srdit in nepopustljiv.

Tedenske novice.

Nadvojvoda Ludovik Viktor zbolel. Brat rajnega cesarja Franca Jožefa, nadvojvoda Ludovik Viktor, je v Solnogradu obolel na pljučnici. Nadvojvoda Ludovik Viktor je rojen l. 1842.

Kardinal pl. Bettinger. V Monakovem je dne 12. aprila nenadoma umrl, zadet od srčne kapi, kardinal nadškof dr. Franc Richard pl. Bettinger. Rajni cerkveni knez se je zelo živahno zanimal za javno življenje in je bil velik prijatelj delavstva.

Monakovski nuncij nevarno obolel. Monakovski nuncij Avera je bil na slepiču operiran. Njegovo stanje je zelo resno.

Naslednik kardinala Horniga. »Reichspost« poroča, da bo za naslednika umrlega vesprimskega škofa-kardinala Horniga imenovan prelat dr. Ferdinand Rott, ravnatelj budimpeštanskega osrednjega semenišča. Z vesprimsko škofovsko stolico je združena tudi čast kancelarja ogrske kraljice.

Pohvalno priznanje. Graško vojaško poveljstvo je izreklo vlč. g. monsignorju vojaškemu superiorju Antonu Jaklič za njegovo požrtvovalno službovanje tekom vojske svoje pohvalno priznanje.

Duhovniška vest. Č. g. kaplan Josip Jeraj je prestavljen iz Celja v Zalec.

Koroške cerkvene vesti. Prestavljeni so vlč. gg.: Ludovik Wegmann iz Kotič v Irschen, Štefan Schweiß iz Irschen v Kotarče, Anton Oblak iz Boro velj v St. Lenart pri Sedmih studencih, Jožef Dobernik iz Škocijana v Boro lje. Imenovan je bil vlč. g. Jakob Kalan, administrator na Rudi, za kanonika v Gospa Sveti.

Iz finančne službe. Davčni kontrolor Ivan Vodlak pri Sv. Lenartu v Slov. goricah je imenovan za davčnega upravitelja istotam.

Mlad zdravnik. Varaždinski rojak Štepan Poslončec, sin obrtnika Marka Poslončeca v Varaždi-

nu je bil dne 28. marca na graškem v. učilišču promoviran doktorjem vsega zdravilstva.

Iz pošte. Poštna aspirantinja Ana Sevnik je dobila mesto poštno odpraviteljice v St. Vidu pri Ptujju. — Poštni adjunkt Rupert Tručl v Knittelfeldu je imenovan za poštarja v Lambertu na Gornjem Štajerskem.

Visoko odlikovanje generala pl. Puhalla. Naš cesar je odlikoval armadnega poveljnika generalnega polkovnika pl. Puhalla z velikim križcem Leopoldovega reda z vojnim okraskom. General Puhalla je rodom Hrvat.

Od desetnika do častniškega namestnika. Č. g. vojni kurat Franc Letonja nam poroča iz bojišča sledeče: Naznanjam, da je pri našem črnovojniškem bataljonu bil povišan za častniškega namestnika posestnik v Bišeckem vrhu pri Sv. Urbanu pri Ptujju Franc Polič. To je najvišja stopnja, koja more doseči mož. Kot desetnik je šel ob mobilizaciji na fronto ter si priboril bronasto, malo in veliko srebrno hrabrostno kolajno. O tem možu se mora reči, da ga ljubijo predstojniki-častniki in spoštujejo, a še z veliko večjo ljubeznijo so mu udani vojaki vsake narodnosti. A je tudi res neustrašen, ne samo pred sovražnikom, temveč tudi v izpolnjevanju svojih verskih dolžnosti. V tem daje vsem najlepši zgled; kolikokrat mu je mogoče — to je kazal tudi že na italijanski fronti — se udeležiti sv. maše, pazno poslušati besedo božjo, dvakrat si je dal očitno blagosloviti sv. rožni venec, ne sramuje se vpricho svojih podložnikov poklekneti, prositi sv. odveze in pristopiti k mizi božji, in mislim, da je ravno to tudi vzrok, da pri njegovi kompaniji moške najraje in v največjem številu pristopajo k sv. spovedi in se najspodobneje obnašajo pri najsvetejši daritvi. Zato ga pa tudi blagoslov božji vidno povsod spremlja; ker daje Bogu, kar je božjega, daje tudi cesarju, kar je cesarjevega. Želim le, da ga Bog še nadalje varuje vsega hudega ter ohrani tako krepkega, čvrstega in zdravega. Urbančani, bodite ponosni, da je izšel iz Vaše sredine tako značajni, verni in v vsem posnemanja vredni branitelj nad vse nam ljubljene domovine Avstrije!

Spodnještajerski Slovenec zašel med severnoslovsanske pisatelje. Iz Zreč pri Konjicah se nam piše: Te dni je namreč pošta prinesla poslatev z naslovom »Priručna knjižočka pre (za) terciarov sv. Ota Františka Serafinskeho. D'ja najnovšich pramenov (virov) upravitl: P. Cyrill Goričan, knaz (duhovnik) radu kapucinskeho.« Imenovanec je doma v bližnjih Žičah. Kot pridigar znan je po naši deželi med Slovenci in gornještajerskimi Nemci. Sedaj misijonari na Ogrskem med Slovaki. Tu je »slovenskemu ludu« sestavil »v slovenskej reči« knjižico, kakoršno so tam pogrešali, ker ona v letu 1903 izdana je zastarela in tudi »minula sa celkom« Bodi pristavljeno: Slovak, s tem imenom imenuje sebe, a svoj narod in jezik zove »slovensky«, to izvaja od besede »Sloven«, izraz »slovacky« smatra žaljivim, nam Slovincem pa pravi: Slovinci, oziroma slovinski. M. K.

Slovenski begunski koledar za leto 1917. Goriški deželni glavar dr. A. Faidutti je izdal slovenski begunski koledar za leto 1917. Cena koledarju je 1 K. Izkupilo je namenjeno beguncem z Goriškega. Naročila sprejema deželni odbor goriški na Dunaju VIII, Schlesingerplatz 2. Poleg običajnega gradiva vsebuje koledar spominski spis o pokojnem cesarju Francu Jožefu, spis o novem cesarju Karlu, opise glavnih taborišč za begunce, nekaj beletističnega gradiva in poročil za begunce. Koledar prinaša dobro pogojeni slki Njunih Veličanstev, sliki generala Borooviča, svetolucijskega župnika Fabjana, par prizorov iz porušene Gorice, iz zaledja in iz taborišč.

Pastor Mahnert ne gre v Gradec. Graški listi poročajo, da je bil pri volitvi protestantskega župnika v Gradcu na levem bregu Mure izvoljen pastor Friderik Ulrich iz St. Hipolita. Dobil je 344 glasov, Mahnert pa 3 glasove. Kakor smo že poročali, se bo Mahnert potem, ko bo tudi za Maribor določen njegov naslednik, vrnil v Nemčijo, odkoder je prišel.

Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali p. t.: Hranilnica in posojilnica v Sevnici ob Savi 25 K; Miroslav Volčič, župnik, Brezno, 20 K; Rantaša A. L., c. in kr. vojni kurat, Usora, 30 K; Jurko Ivan, župnik v Pamečah pri Slovenjgradu, 10 K; Mohorjani v Pamečah po g. župniku Jurku 10 K; Peklar Matija, Spodnji dol-Sv. Jakob v Slov. gor., 20 K; inženir Franjo Pahernik, veleposestnik, Vuhred, 20 K; S. Ducman in Fr. Pišek, Orehova vas, 4 K; dr. Ivan Žolger, c. kr. sekcijski načelnik, Dunaj, 50 K; Matej Štrakl, župnik pri Sv. Petru nižje Maribora, mesto venca na grob g. dekana Kralja, 10 K; J. Kovačič, Pristova (kruh sv. Antona), 7 K; Fr. Zacherl, učitelj, Ljutomer, 10 K; Posojilnica v Konjicah za leto 1915 in 1916 50 K; Ivan Medvešek, župnik, Tinje pri Slov. Bistrici, 20 K; Martin Medved, župnik, Laporje, 10 K; Ognjeslav Škamlec, župnik Leskovec v Haložah, 50 K; Ferdinand Pšunder, žu-

pnik, Sv. Boltenk v Slov. gor., 20 K; dr. J. Mačec, o. in kr. mornarski nadzdravnik, 10 K; Fr. Mravljak, o. kr. profesor in nadporočnik, Maribor 5 K. Vsem častitim gospodom darovalcem se najiskrenejše zahvaljuje odbor.

Zopet potres v Brežicah. Iz Brežic se nam piše: Potres se noče od nas posloviti. Na veliki petek, zjutraj ob 8. uri, smo ga vsi močno čutili. Toda vznemiril nas ni preveč. Na velikonočni torek, dne 10. aprila, ob ¼4. uro zjutraj, pa je tako močno streslo, da je opeka padala s streh, da so sobe bile naenkrat zaprašene z odpadlim ometom in da so ljudje prestrašeni poskakali iz postelj. Na zidovih so se pokazale zopet nove razpokline. Kdaj bo konec tega strahu! Bog se nas usmili!

Vpoklic letnikov 1891—1872 deloma preložen. Kakor je bilo razglašeno, bi morali v letih 1891 do vštrevši 1878 rojeni črnovojniki dne 16. aprila k vojakom, v letih 1877 do 1872 rojeni črnovojniki dne 2. maja. Sedaj je pa vpoklic preložen v toliko, da gredo letniki 1891 do vštrevši 1887 dne 16. aprila k vojakom, letniki 1886 do vštrevši 1872 pa še le dne 14. maja.

Dopisovanje vojnim vjetnikom in osebam v zasedenem ozemlju. C. kr. korespondenčni urad poroča: Dasiravno je bilo že večkrat razglašeno, da se je na skupnem centralnem uradu za poizvedovanje, oddelek za vojne vjetnike, ustanovil nov oddelek L, Dunaj, I., Brandstätte 9, ki edini posreduje dopisovanje med avstrijskimi in ogrskimi državljani, ki so ostali in svobodno žive na svojih domovih v ozemljih, ki jih je zasedel sovražnik, in med njihovimi sorodniki v monarhiji — in sicer za sedaj samo z ozemlji, ki jih ima zasedene Italija — prihaja še vedno največji del teh dopisov drugim uradom, bodisi v monarhiji ali v nevtralnem inozemstvu. Ker domači in tuji uradi vse take dopise pošiljajo na oddelek L, se prebivalstvo še enkrat opozarja, da posreduje vsa poročila in dopise te vrste izključno le zgoraj navedeni oddelek L. Vsi dopisi se morajo torej nanj nasloviti in sicer sme vsak poslati le enkrat na mesec največ 20 besed obsegajoč dopis, katerega mora frankirati in priložiti tudi znamko za odgovor. Najboljše je, da se vsak posluži dopisnic z odgovorom po 8 v. V bodoče bodo torej dosegli svoj cilj le dopisi, ki so izvršeni po gori navedenih predpisih. — Razen tega se naznanja, da je brez vsake koristi, če kdo ponovi svoj dopis, na katerega po preteku enega meseca še ni dobil rešitve; vsak pravilno izvršeni dopis se gotovo odpravi v Italijo, toda poizvedovanja trajajo mnogokrat po več mesecev. Na vse druge dopise, ki niso sestavljeni v predpisani obliki, se urad v bodoče ne bo oziral. Edina izjema velja za dopise vojnim vjetnikom in internirancem v Italiji, katerim more vsak naravnost pisati in sicer poštne prosto.

Nov poletni čas. Štajersko cesarsko namestništvo razglša: Slično kakor v lanskem letu bo tudi letos za dobo od 16. aprila do 17. septembra upeljan nov poletni čas in sicer za vso Avstrijo in za vse ozemlje, ki se nahaja pod avstrijsko upravo. Vse javne in tudi zasebne ure se morajo pomakniti dne 16. aprila zjutraj ob 2. uri za eno uro naprej, dne 17. septembra ob 3. uri zjutraj pa za eno uro nazaj. Prebivalstvo se opozarja, da spremeni temu primeru tudi svoje zasebne ure, da ne bo trpelo škode zaradi morebitne zamude sodnijskih obravnav, vlakov, sol itd.

Gospodarske novice.

Dveletnica krušnih kart. Dne 12. aprila sta minuli dve leti, odkar so na Dunaju prvokrat upeljali krušne karte. Samo na Nižje-Avstrijskem so dosedaj izdali že 270 milijonov krušnih kart. Stare karte pošljejo zopet v papirno tovarno, da jih tam podelajo.

Ogrščica in repica zaseženi. Vlada je odredila zasego ogrščice in repice. Kakor hitro se pridelek požanje, razpolaga z njim avstrijska osrednja banka za trgovino in industrijo, kateri se morajo naznaniti vse zaloge ogrščice in repice. Posestnik si sme shraniti dovolj semena za posetev, ostalo se mora oddati.

Lan na Ruskem. Nobena država na svetu ne pridela toliko lanu, kakor Rusija. Če stoji zdaj vsa velikanska nemška industrija, ki je izdelovala platno, je vzrok to, da ne more dobiti lanu iz Ruskega. Lan je zgolj evropska rastlina; pridelujejo ga v veliki množini le na Ruskem, vrh tega pa zlasti na Irskem ter v Belgiji, na Nizozemskem in na zapadnem Francoskem. Več kakor polovica vsega lanu, kar ga je Evropa rabila, se je dobivalo iz Rusije, povprečno 250.000 ton na leto. Rusi doslej še niso posvečali pridelovanju lanu tiste pozornosti, ki bi jo zaslužili. To se vidi iz razmeroma malega števila

tkalnic in predilnic, ki jih imajo na Ruskem. Sedaj deluje nemška poljedelska uprava na to, da bi na Nemškem sejali kar mogoče mnogo lanu, da bi njih industrija ne bila več odvisna od uvoza iz Rusije.

Davek na žganje zvišan. Izšla je nova cesarska naredba, ki določa, da je zvišan državni davek na žganje, in sicer za liter alkohola za 1 K 40 v. Istočasno se določa, da odpade takozvani davek na žganjetoč.

Ogromen dobiček trboveljske premogokopne družbe. Trboveljska premogokopna družba je leta 1916 dosegla čistega dobička 2,170.691 K, delniška glavica se je zvišala od 19,600.000 K na 24 milijonov. Premoga se je v vseh njenih rudnikih nakopalo l. 1916 1,268.873 ton, približno 81.000 ton več kot l. 1915.

Razne novice.

Velika nesreča na Donavi. Iz Budimpešte se poroča dne 11. aprila, da je pri kraju Teteny na Donavi (nekaj km južno od Budimpešte) parnik za prevažanje oseb, »Zrinjski«, dne 11. aprila ob 11. uri ponoči trčil z nekim tovornim parnikom. Prednji del ladje »Zrinjski« se je pričel v nekaterih minutah potapljati. Zrinjski je odplul iz Budimpešte s 480 potniki. Rešilnih čolnov niso mogli takoj spustiti v vodo. Kapitan je ladjo takoj obrnil proti bregu, kjer je v nekaterih minutah obstala. Prednji del ladje je bil pod, zadnji pa visoko nad vodo. Velik del potnikov je ob času nesreče spal. Parnika »Vijem« in »Gizela« sta prihitela na pomoč in sta mnogo potnikov rešila. Smrtno ponesrečilo je baje samo 30 potnikov. Druge so rešili.

Granata ga na dopustu ubila. V Gleisdorfu na Srednjem Štajerskem je dne 7. aprila prišel na dopust posestniški sin Janez Trummer. Iz bojišča je prinesel granato, katera se mu je v roki vnela in ga tako razmesarila da je kmalu nato izdihnil.

V Švici zletela velika tovarna v zrak. V Liesaltu pri Bazelu v Švici je dne 10. t. m. zletela velika tovarna v zrak. Uničenih je več poslopij. Ubiti so 4 delavci.

Na njivi zakopan zaklad. Blizu Vesprima na Ogrskem je kmet Žiga Pintar s pomočjo ruskega vjetnika oral na njivi. V sredi njive trči njegov plug na lonec iz ilovice. Ko sta pogledala v lonec, sta našla v njem 481 velikih srebrnih novcev iz 17. stoletja. Denar, ki je prav dobro ohranjen, so izročili muzeju, kmetu pa dali primerno nagrado.

Koliko sme imeti obleke ena oseba v Nemčiji. Da se omeji uporaba gornje in spodnje obleke, perila in čevljev, je izdala nemška državna določevalnica obleke novo naredbo, ki je stopila dne 3. aprila v veljavo in ki določa za moškega: 1 obleko za delavnik, 1 obleko za nedeljo, 1 svršnik ali ogrtač, 2 delavski haljini, 2 telovnika, 2 delavskih hlače, 1 par zimskih rokavic, 6 robcev, 3 gornje in 3 spodnje srajce, 2 ponočni srajci, 3 spodnje hlače, 4 pare nogavic. Za žensko: 2 obleki za delavnik, 1 obleko za nedeljo, 1 sukno, 2 bluzi, 1 svršnik, 1 ogrtač, 1 jutranjo jopo, 3 predpasnike, 1 par zimskih rokavic, 6 robcev, 4 srajce, 3 nočne srajce, 4 hlače, 3 spodnje jope, 4 pare nogavic. Poleg tega za oba spola: po 3 pare čevljev, 1 par domačih čevljev ali copat, 3 prevleke za podglavja, 2 rjuhi, 1 volneni ali prešivano odejo, 3 obrisalko, 2 kuhinjski krpi ali krpi za posodo, 3 krpe za prah in milo. Za nakup obleke in perila se bodo izdajale nakaznice; predno pa jo kdo dobi, bo moral podati točen izkaz, koliko ima v rešnici obleke, perila in čevljev. Ako ima tega blaga že toliko, kolikor navedeno, nima pravice do take uradne izkaznice. Kdor bi podal neresničen izkaz, zapade kazni.

Znamenito operacijo je izvršil te dni profesor Kukula v Pragi. Vojak L. L. je dobil v jeseni 1914 strel v srce. Kroglja mu je tam obtičala, ne da bi bil vojak umrl. Bil je spoznan za invalida in odpuščen domov. V zadnjem času pa mu je krogla delala vedno večje težave in zdravniki so spoznali, da je le še ena obupna pot, mu morda ohraniti življenje: operativna odstranitev projektila iz srca. Operacijo je izvršil profesor Kukula s tako znamenitim uspehom, da je vojak te dni popolnoma zdrav zapustil češko kliniko.

Invalid ubil medveda. Invalid Valentini je stal na strmi skali pri Nonsbergu na Tirolskem. Pod to skalo je ležal medved in se grel na solnce. Invalid je vrgel debel kamen na medveda in ga tako dobro zadel, da je bila žival omamljena. Z močno gorjačo, okovano z železom, je invalid nato medveda brez težave ubil. Invalid je prejel od okrajnega glavarstva postavno določeno nagrado 50 K. Ubita žival je bila stara 4—5 let.

Dragocena svinja. V Marošvašarheliju na Ogrskem se more videti proti vstopnini 20 vinarjev 4½ stotov težka svinja, last kmeta Aleksandra Orosłana. Za svinjo mu ponujajo že 7000 K, ali srečni lastnik se ne more odločiti za prodajo.

Indijska žena, katere mož se bori na Francoškem, se za časa moževe odsotnosti posti in pokori, da s tem obvaruje moža nesreče. Zgodaj zjutraj vstaja in se koplje v mrzli vodi še pred izhodom solnca, potem gre v mokri obleki v tempelj, kjer izlije pred boginjo posodo mleka. Med vojsko skoro ničesar ne je v veri, da njena pokora štiti moža pred sovražno kroglo.

„Straža“ stane za celo leto 10 K, za pol leta 5 K in za četrt leta 2 K 50 v. Kdor še ni poravnal dolžne naročnine ali še naročnine za leto 1917 ni obnovil, ga prosimo, da to takoj stori. Kdor hoče nabirati nove naročnike, mu pošljemo položnice. Denar se pošlje na naslov:

Upravništvo lista »Straža«

Maribor, Koroška ulica št. 5.

Dopisi.

Maribor. Dne 10 aprila je umrl spreviden s sv. zakramenti hišni posestnik in trgovec Anton Tasler v Tovarniški ulici. Star je bil 58 let. Pogreb se je vršil dne 12. t. m. popoldne. Rajni je bil pošten krščanski mož. N. p. v m!

Maribor. Pri prihodnjem razdeljevanju krušnih kart za mestno prebivalstvo in sicer v soboto, dne 14. aprila, bo treba oddati hišni seznam II. Veliko teh seznamov se še nahaja v uradni sobi za oddajo krušnih kart. Kdor želi dobiti polo za dobavo mesa po nižani ceni, naj si pride po hišni seznam II, da dobi polo za dobavo mesa po nižani ceni.

Maribor. V »Panorama International« se ta teden vidijo slike bojev za Mazovska jezera, razdrta mesta Sydkuhmen, Stallupönen, Schirwindt, Vladislav itd. Program je ra litega posebno zanimiv, ker se vidijo nasledki krvave vojske, porušene cerkve, palače goreče vasi itd. »Panorama« je na Grajskem trgu zraven gostilne pri »Črnem orlu«.

Silvnica pri Mariboru. Bralno društvo priredi na Belo nedeljo, dne 15. aprila, popoldne po večernicah igri »Ljudmila« in »Krčmar pri zvitem rogu.« Čisti dobiček je v prid goriškim beguncem. K obilni udeležbi vabi odbor.

Fram. V sredo dne 11. aprila je tukaj umrla, sprevidena s sv. zakramenti, Barbara Böhm, mati tukajšnjega mlinarja. Pogreb se vrši v soboto dne 14. t. m. popoldne ob 4. uri v Framu. N. p. v m!

Marija Snežna na Velki. V nedeljo, dne 18. marca, smo spremili k zadnjemu počitku posestnico Marijo Križan, staro 57 let. Umrla je po tridnevni mučni bolezni, sprevidena s sv. zakramenti. Bila je vrla slovenska in katoliška gospodinja in mati. Zelo je ljubila tuji »Stražo« in »Gospodarja.« Zapustila je žalujočega moža in štiri otroke. Sin se nahaja na italijanskem bojišču, prišel je tudi na dopust, ali prepozno. Sveti blagi pokojnici večna luč!

Št. Ilj v Slov. goricah. Na Belo nedeljo po večernicah bo imelo naše Bralno društvo občni zbor združen s podučnim govorom, igro »Dve materi« s petjem. Dobiček prireditve je namenjen za vojne pohablence. Vabimo sosede in domačine.

Sv. Andraž v Slov. gor. Tukajšnje Katoliško slovensko izobraževalno društvo priredi na Belo nedeljo, dne 15. aprila, popoldne po večernicah, v šoli gledališki predstavi. Vse domačine in sosede prav prijazno vabimo. Ker je čisti dobiček namenjen za potresu hudo prizadete prebivalce v Brežicah in okolici, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Franc Knuplež, desetnik pri metalnih min, je dobil vsled izvanredne hrabrosti lepo odlikovanje, vojaški železni križec na traku hrabrostne svetinje.

Sv. Anton v Slov. goricah. Kakor nam poroča č. g. vojni kurat Franc Letonja, je tukajšnji kmet Franc Sirk, ki je kot poddesetnik šel ob mobilizaciji k vojakom, bil povišan za štabnega narednika. Za svojo neustrašenost je dobil bronasto hrabrostno kolajno in prusko vojaško zaslužno svetinjo. Želimo mu skorajšnjega srečnega povratka v domovino.

V Ljutomeru je bil pokopan na veliki četrtki, lončar g. Mat. Kociper, star 58 let. Pokojnik je bil skrben in spreten obrtnik ter zanesljiv naš mož. Naj mu bo de zemlja lahka!

Polenšak. Zopet nam je vzela smrt blagega očeta, moža in posestnika Franca Cvetko v Streljaci v starosti 61 let. Bil je spreviden s sv. zakramenti in je dne 28. marca mirno v Gospodu zaspal. Pogreb sta vodila domači g. župnik in g. župnik od Sv. Lovrenca. Pr. odprtem grobu je domači g. župnik imel nagovor. Rajni je kot zave-

den katoličan moral mnogo prestati, a je ostal stanovit. Domači pevci in pevke so mu zapele žalostinko. Rajni je bil več let zvesti cerkveni ključar. Bodi mi blag spomin!

Vuzenica. Na velikonočno nedeljo smo pokopali Janeza Langbauer iz St. Vida. Zvesto in skrbno je opravljal službo mežnarja pri vuzeniški podružnici Matere božje na Kamnu nad 20 let. Naj mu Marija poplača njegov trud! — Na drugo nedeljo po Veliki noči, dne 22. aprila, je pri imenovanju podružnici, ki je priljubljena božja pot, zopet sv. opravilo. Častilci Marijini, pridite v obilnem številu k Materi po tolažbo!

Smikel nad Mozirjem. Naš kmet in cerkveni ključar Luka Gostečnik je mož še stare, pristne korenine. Ob mobilizaciji je bil poklican pod orožje kot poddesetnik, sedaj služi pri črnovojniškem peš. bataljonu vojskoval se je na koroški fronti, sedaj pa stoji na braniku domovine proti Rusom in je imenovan in povišan za narednika. Da je res hraber in neustrašen, o tem pričata mala in velika srebrna svetinja ki dičita njegove junaške prsi. Sicer je sedaj nekoliko bolehen od prevelikih naporov in stroge, viharne zime, a želimo mu skrajnjega okrevanja. Z velikim veseljem se udeležuje službe božje, če in kadar je mogoče. Tako nam poroča njegov vojni kurat Franc Letenja.

Celje. Višji davčni upravitelj g. Josip Kuss, stotnik pri tukajšnjem domobranskem dopolnilnem poveljstvu, je odlikovan za izvrstno delovanje v vojni službi s cesarsko pohvalo „Signum laudis.“

Sv. Lenart nad Laškim. V noči od velike srede na veliki četrtek nas je obiskal neznan tat. Najprej se je oglašil pri županu, kjer je vzel nekaj sladkorja. Potem je obiskal župnišče, kjer se je v kuhinji nekoliko okrepčal, odnesel nekaj denarja in par čevljev. Č. g. župnik je poslal za njim par streliv. Nato se je še mudil v neki drugi hiši, kjer je pobral gospodarju obleke v vrednosti do 200 K. Na veliki četrtek zjutraj se je našel blizu župnišča listek z napisom: „Danes nisem mogel veliko vkraati! Pa pridem zvečer nazaj. Povsod bodo spoznali, da je bil nekdo tukaj. Na svidenje zvečer!“ V župnišču so se pripravili, da bi ga zvečer primerno sprejeli, pa ni prišel, kakor je obljubil. Oglašil pa se je, kakor slišimo, v isti noči v dveh drugih hišah. Torej pozor pred tatovi! Imejte vedno kaj pripravljene, da tatove in take vrste ničvredne ljudi primerno sprejmete!

Trbovlje. »Dekliška zveza« priredi skupno z »Orlom« na Belo nedeljo, dne 15. aprila t. l. ob 1/2 4h popoldne v prostorih Društvenega doma dve igri: Skrivnostna zaroka, igra v 4 dejanjih in Prvi april, šaljiva igra v 2 dejanjih. V odmorih tamburanje. Po igri prosta zabava, šaljiva pošta, tamburanje. Čisti dobiček je namenjen za vojaške domove. Odbor.

Lesično pri Kozjem. Dne 2. aprila je ogenj uničil pet poslopij v okolici Lesičnega. Goreti je začelo pri Reberniku (p. d. Plavec), kjer je zgorel hlev, ena krava in tele. Nekoliko opečene vole je rešil neki mimoideči mož, ki je dobil pri tem močne opekline in zaradi tega tudi ni mogel gasiti. Vsled močnega vetra, ki je vlekli proti severu, se je užgalo nekoliko oddaljeno Bokaličevo poslopje. Tukaj so razna živila, obleka, hiša in hlev do zadnjega zgoreli. Od tega se je užgala hiša Bevca. Došli ljudje so z velikim trudom in naporom rešili še zraven stoječi svinjak. Vse drugo je pa zgorelo. Škoda je velika, zavarovalnina pa majhna in nikakor ne bo pokrila stroškov, da se postavi novo.

Podsreda pri Rajhenburgu. V nedeljo, dne 1. aprila, smo spremili k večnemu počitku, previdno s sv. zakramenti za umirajoče, blago gospo M. Resnik, rojeno Panek, posestnico in gostilničarko v Podsredi. Kako priljubljena je bila rajnica daleč na okoli, je pričal njen pogreb. Velika množica ljudstva v spremstvu preč. duhovnikov jo je spremljala o minljivega doma do hladnega groba. Prisostvovala je pogrebu tudi požarna bramba. Vrle domače pevke so ji v slovo zapele žalostinko „Na grobeh.“ Žalujejo rodbini izrekamo naše sožalje. Blagi nepozabljeni pokojnici pa svetila večna luč!

Bele vode pri Soštanju. Naš rojak Franc Slemenšek je bil odlikovan na italijanskem bojišču s srebrno kolajno. Slemenšek se je v boju s polentariji že opetovano pokazal hrabrega in vstrajnega slovenskega bojovnika. Njegovi starši so sedaj v Drvarju v Bosni.

Podgrad v Istri. Veliko Slovencev-Stajercev je že odlikovanih, posebno tudi „Prlekov.“ Tukaj je bil odlikovan naš zavedni rojak iz gornjeradganskega okraja, g. Frančišek Golob, c. kr. voditelj tukajšnje orožniške postaje, s srebrnim zaslužnim križcem s krono, ker v tem kraju neumorno deluje v korist javnega reda. Torej zopet en „Prlek“ več.

Novo šmarnice za l. 1917 pod imenom „Kraljica vic“ so ravnokar dotiskane v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Spisal jih je vlč. g. Pankracij Gregorc, župnik pri Sv. Venčeslu. Isti pisatelj je bil spisal šmarnice „Novi majnik“ za leto 1915, ki so bi-

le tako zanimive, da so bile popolnoma razprodane v enem tednu in jih na stotine naročnikov niti več dobiti ni moglo. Letos se nam opisuje v šmarnicah Marija kot Kraljica vic, ki kot dobra mati obrača vso svojo pozornost na trpeče duše v vicah. Res ni primernejšega predmeta za letošnji majnik, ko je Marija, Kraljica in Pomočnica vernih duš v vicah. Ni je skoraj hiše, ki bi ne objokovala smrti enega ali drugega svojih domačih, ki so žrtvovali v tej grozni vojski svoje življenje za stiskano domovino. Za svojega cesarja prelil je svojo kri ali dobri oče, ali poštini sin, ali pa zvest prijatelj. Preselili so se v večnost. Domači žalujejo za njimi, dobri otroci objokujejo smrt dragega očeta, zveste žene tarnajo za svojimi možji, blage sestrice prelivajo bridke solze za svojimi brati. Pa to žalovanje ne zadostuje. Ako smo padle junake res ljubili iz srca, potem jih ne smemo pozabiti, ko so se ločili od nas in še mogoče trpijo časne kazni v vicah. Hiteti jim moramo na pomoč s svojimi molitvami in dobrimi deli, priporočati jih moramo Mariji, Kraljici vic, da jim pride na pomoč in jih reši iz trpljenja v vicah ter preseli njihove duše v nebeško slavo. In letošnje šmarnice nam živo opisujejo vice in trpljenje v vicah ter Marijo, kot ljubeznjivo mater in rešiteljico uvicanih duš! Zato so te šmarnice za krvavi vojni čas več kakor primerne in jih vsled tega vlč. gg. dušnim pastirjem in pobožnim vernikom toplo priporočamo. Ob koncu premissljevanj je še kratek dodatek, ki obsega eno sv. mašo za rajne, litanije za verne duše in razne druge molitve za rajne. Knjiga se naroča v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stane pa trdo vezana z rdečo obrezo kljub grozni draginji s poštnino vred samo K 2.60. V zlati obrezi se knjiga ne dobi.

Krščanski vojak. Pouk slovenskim mladeničem, ki so poklicani v vojaško službo. Spisal Valentin Rozman, c. in kr. vojni kurat. Stane trdo vezana knjižica K 1.30; broširana pa 1 K. Naroča se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. To knjižico je spisal rajni vojni kurat V. Rozman, ki je padel l. 1914 pri Grodeku v Galiciji junaške smrti za domovino. Blagi gospod je poznal iz lastne skušnje, kake nauke potrebujejo vojaki. V knjigi opisuje te-le predmete: Vojaški poklic, prisega, pomen zastave, ljubezen do domovine, svetost kraljeve krone, pokorščina, izpolnjevanje dolžnosti, tovarištvu, vera, molitev, pijančevanje, pohotnost, samomor. Knjige je na razpolago samo nekaj sto komadov. Knjižico toplo priporočamo vojakom oziroma staršem in domačim, da jo kupijo za svoje sinove oziroma brate.

Koledar za slovenske vojake za leto 1917 je nedavno izšel v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Ta koledar se je lansko leto našemu vojaštvu in civilnim osebam silno prikupil. Tudi po koledarju za leto 1917 že vojaštvo več mesecev močno poprašuje. Njegova vsebina je: a) Organizacija naše vojske (tudi mornarice), b) Državne podpore za družine mobiliziranih z novimi odloki, c) Kaj dobijo vdove in sirote padlih vojakov, d) Podpore zaostalim padlim in pogrešanim vojakov, e) Preskrba invalidov in njihovih družin, f) Vojno zavarovanje, g) Odlikovanja za vojsko. Povsod se je oziralo na najnovije odloke. Pridejanj je tudi več vzorcev, kako se delajo razne vloge na oblastva. Posebno pa se bo prikupil našim vojakom „Duhovni spremljevalec in molitvenik“, ki obsega krasne, vojakom nad vse potrebne nauke in molitve. Ob koncu ima tudi nove poštno določbe. Za razne zapiske je pridejanega 48 listov praznega papirja in svinčnik. Koledar je močno v platno vezan, stane s poštnino vred K 1.10; po trgovinah se pa prodaja komad po 1 K. Naroča se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

„Ob Soči.“ Alojzij Res. 2. izdaja (Trst, 1917. Založila knjigarna J. Štoka, 36 osm. strani. Cena 60 vin.). Mala knjižica roma v drugič med naše ljudstvo, pomnožena in obogatena z novo črtico „K Adrijani.“ Pisatelj je podal v fini obliki občutij in vtiskov utrinke slovenskega trpljenja, ki ga je rodila ta vojna na našem jugu ob Soči. Toda ne le moralni vspeh, tudi gmotni je povsem razveseljiv; čiste dohodke prve izdaje v znesku 250 K, katerim je priložil založnik iz lastnega še 50 K, je prejela „Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani.“ Priporočamo! Knjiga se naroča pri J. Štoka v Trstu.

Novo knjige. V zalogi Katoliške Bukvarne v Ljubljani so ravnokar izšle sledeče knjige: „Kresalo duhov.“ Roman iz irskega življenja, angleški spisal P. A. Sheehan, Prevel Davorin Ciuha. Cena K 3.80, vezano K 5.50. — „Vojska in mir.“ 1 K; — „Albanska špijonka.“ Povest iz balk. vojske. Spisal Ivan Dolinar. Cena 80 v. — Omerza: „Homerjeva Iliada“, I. do VI. spev. K 1.60. — „Lepa Blanka.“ Roman. Napisal P. Zaccone. Cena K 1.80. — Knjige se naročajo v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Naročevanje samo pondeljkeve „Straže“. Kdor hoče imeti „Stražo“ samo v pondeljek, si isto kakor dozdej, lahko naroči posebej. Naročnina se pošlje po poštni nakaznici na naslov: Upravništvo Pondeljkeve Straže“

v Mariboru. Ob strani naj napiše, ali je nov ali star naročnik, da ne bo pomot. Sama Pondeljkeva Straža stane za celo leto K 3.20; za pol leta K 1.60; za četrto leta 90 vin.

Zadnja poročila došla v petek dne 13. aprila.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 12. aprila.

Italijansko bojišče.

Na Goriškem so včeraj včeraj zvečer naskakovalne patrulje pešpolkov št. 71 in št. 76 v sovražne jarke vzhodno od Spodnje Vrtojbe, vjele so 4 častnike in 135 mož; vplenile pa 2 strojni puški in 3 minske metače.

Artilerijski in minski boj je bil na posameznih mestih primorske fronte od časa do časa zelo zelo živahen.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 12. aprila.

Francosko bojišče.

Armada skupina prestolonaslednika Ruperta: Na severnem bregu Scarpe so bili v hudem artilerijskem ognju angleški napadi na Vimy in pri Fampoux odbiti. Južno od doline potoka je sovražnik napadal z močnimi četami naše postojanke. Po večkratnem izjalovljenem navalu smo izgubili Monchy; severno in južno od tega kraja so bili angleški napadi, v katerih so bili udeleženi tudi oklopni avtomobili in kavalerija, z izgubami odbiti. V bojih pri Bullecourtu je bil sovražni začetni vspeh s protisunkom zopet izjednačen; vjeli smo 25 častnikov in čez 1000 mož, vplenili pa 27 strojnih pušk. V bitki pri Hargicourt, vzhodno od Peronne, smo vjeli več kakor 100 mož in vplenili 5 strojnih pušk, St. Quentin je bil tudi včeraj hudo obstreljevan.

Armada skupina nemškega prestolonaslednika: Od Soissona do Reimsa se je zvišal topovski ogenj do skrajne silovitosti. Posamezni deli fronte so bili opetovano v bobnečem ognju. V zahodni Champagni istotako narašča artilerijski ogenj. Poizvedovalni sunki francoske pehote so bili odbiti.

Armada skupina Alberta vrttembergškega: Vojno delovanje v omejenem obsegu.

Vzhodno bojišče.

Armada skupina princa Leopolda bavarskega: Pri Brody ob železnici Zlozov—Tarnopol ter na obeh straneh reke Dnjestr živahno rusko topovsko delovanje.

Na fronti generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa in pri armadni skupini generala-feldmaršala pl. Mackensena nobenih bistvenih vojnih dogodkov.

Macedonsko bojišče.

Položaj je nespremenjen.

Argentiniya pojde s Severno Ameriko.

Kakor se iz Buenos-Airesa poroča, je argentinska vlada izjavila, da bo Argentiniya ostala tako dolgo nevtralna, dokler se ne bodo kršile njene pravice. Sicer pa argentinska vlada soglašala s nastopom Severne Amerike in odobrava, da vlada Združenih držav tako odločno nastopa proti boju nemških P-čolnov.

Čile ostane nevtralna.

List „Depeche de Lyon“ poroča iz Santiago de Chile: V vladnih krogih se zagotavlja, da bo država Chile ohranila svojo nevtralnost, dokler se je ne bo direktno napadlo.

„Stara mati“ ruske revolucije.

Uradno se javlja:

Iz 35letnega prognanstva v Sibiriji se je vrnila v Petrograd gospa pl. Breško-Breškovska, imenovana „stara mati ruske revolucije.“ Na kolodvoru jo je sprejel minister Kerenski in velikanska množica ljudstva.

Na Kalvarijo I. Ljudska izdaja obsega 30 raznovrstnih križevih potov. Spisal Fr. Segula. Take zbirke križevih potov ni dobiti pri nobenem narodu. Kot dodatek je pridjan še poseben molitvenik, obsegajoč sv. mašo in razne pobožnosti v čast trpljenju Kristusovemu, kakor tudi molitve za popoldansko službo božjo. Stane v platno vezan z rdečo obrezo K 2.80. V zlati vezavi se knjiga zdaj ne dobi. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Na Kalvarijo II. Kažipot za duhovnike. Spisal Fr. Segula. Ta knjiga je v prvi vrsti namenjena p. n. g. dušnim pastirjem. V knjigi so natančne razprave o teh-le predmetih: 1. Početek in razvoj Križ. pota. 2. Natančna določila o ustanavljanju Križ. pota. 3. Odpustki sv. Križ. pota. 4. Stacijonski križ. pota. 5. Bratovščina živega Križ. pota. 6. Obrednik za Križev pot. 7. Lega in zgodovina Križeve ceste v Jeruzalemu. 8. Križev pot za duhovnike. Predmet je torej silno zanimiv in p. n. gg. duhovnikom jako koristen in potreben, zato knjigo prav toplo priporočamo. Stane pa v rdeči obrezi K 1.80; v zlati obrezi K 2.80. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

„Straža“ in „Slovenski Gospodar“ se še prodajata v naslednjih krajih:

Maribor: tobakarna Ane Kresnik, Franc Jožefova cesta 55; tobakarna Katarine Maher, Magdalenski trg; tobakarna Jos. Ortner, Schmidpl. 2; papirna trgovina Josipina Lagler, Schmidplatz.

Ptuj: tobakarna Marije Martini, Glavni trg. **Sterntal** pri Pragarskem: Matilde Cizel, baraka U. W. I.

Gornja Radgona: trgovec Franc Horvat. **Mala Nedelja:** trgovec Franc Senčar.

Poljčane: organist Franc Fekonja. **Dobrna** pri Celju: tobakarna in pekarija Alojzija Ropan.

Petrovče: trgovec Josip Polanec. **Nova cerkev** pri Celju: trgovka Antonija Jankovič.

Laški trg: trgovec Josip Osolin. **Vransko:** trgovec Ernest Brezovšek.

Kozje: tobakarna Vahčič. **Zagorje ob Savi:** trgovec Karel Uršič.

Andric pri Gradcu: tobakarna Marije Schlacher.

Ljubno na Gornjem Štajerskem: trgovina Ruperta Nikl.

Dunaj: Papirna trgovina Katarine Peštal, III. okraj, Schützengasse 30.

Triglasna pesem
„V strelskem jarku“
:: z lepo naslovno sliko ::
se dobi pri nje skladatelju A. Kostju kolsk. ravnatelju v Središču in v vseh slov. knjigotržnicah. Cena samo 16 v izvod.
Pri večjem naročilu snaten popust.

WESARSKI POMOČNIKI
in osebe, ki umejo snaženje črev, se proti dobrem plačilu sprejmejo v trajno službo pri „Gustavu Walger“ Darindustrije, Puntigam pri Gradcu.

VINOGRADSKO POSESTVO
v Grušovi pri Mariboru,
1.5 orala vinograda, 6.5 orala zemljišča za napravo vinograda, 1 oral njive, vrt, sadno drevje, velika klet, stiskalnica, hlevi in tri viničarska stanovanja se prodajo za 18.000 K. Naslov se izve v upravištstvu.

„Dom in Svet“
letnik 1916 kupi (morda iz zapuščine kakega duhovnika) celega ali vsaj 1. in 2. številko župnik Miroslav Volčič v Breznu ob Dravi.

„Usnjehran“
je najboljšo postavno zavarovano sredstvo za ohranitev dragih podplatov. Sredstvo je prekušeno, utrdi podplate, podvoji njihovo trpežnost ter učinkuje izborno proti vremenskemu uplivu. Zatoraj velik prihranek. Za dva para podplatov zadostuje ena steklenica. Presto poštne pošilja dve steklenici za 4 K. (Denar naprej). R. Starovašnik, Konjice, Štajersko. Trgovci in prodajalci dobe popust.

Čevlji z lesenimi podplati,
najboljše kakovosti, okovani, znotraj obloženi s kožuhovino.

Št. 26—28	K 14.—
„ 29—34	K 17.—
„ 35—38	K 20.—
„ 39—41	K 23.—
„ 42—46	K 26.—

Pošiljanje po pošti. Povzetje. Zamenjava dovoljena. Poština in stroški pošiljanja do 5 kg 1 K 40 vin.

M. SCHRAM, Maribor ob D. GOSPOSKA ULICA.

Izborne gumijevе podplate,
ki so boljše kot selanje usnje, trpežne in nemočljive priporočajo v nakup in razposilja
Rudolf Starovašnik, Konjice. Štaj. CENA:
za moške K 5.50, za ženske K 4.50 in za otroke K 3.50 par.
Denar naprej ali po povzetju. Obdelati se dajo ravno tako kot podplati iz usnja. 256

Kupim
kislo zelje,
vinski kamen,
čebelni vosek,
vsako množino po najvišji ceni. Ako ima kdo večjo kvantiteto za oddati, prosim poročila, pridem tudi na dom blago prevzet. Se priporočam spoštovanjem Jos. Šerec, trgov., Maribor, Tegetthoff-ova ulica 57.

„Panorama-International“
Maribor, Grajski trg št. 3, zraven gostilne „k Ornemu orlu“ se pripravlja na obilen obisk. Odprto cel dan. Vstopnina 80 v, otroci 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojni dogodki iz vsel bojišč, pokrajine vseh dežel celega sveta v naravni velikosti, slikovite in resnične. Za malo denarja in malo izgubo časa se vidi mnogo zanimivosti celega sveta. Kdor si enkrat ogleda „Panorama“, pride sepet ker se vedno nove predstave.

Mladega in krepkega fanta
iz poštene rodovine sprejme za hlapca (za svojega, ker mu je padel edini sin.)
Simon Doško,
kmet v Kamnici pri Mariboru.

Novo! Slamnate šolne (čevlje)
za dom priporočam kot nadomestilo za drago usnieno obutev posebno za delo v sobah. Dobro trpežno blago. Pošljejo se najmanj 3 pari za 9 kron prosto poštine. Denar prosim v naprej, ker je pošiljatev po povzetju predraga. Naročila sprejema R. Starovašnik, Konjice, Štaj. Trgovcem popust. Poskusite, ne bode Vam žal. 161

Na Kalvarijo!
30 Križevih potov. Ljudska izdaja. Spisal Franc. Ser. Segula. Mala 8a. 640 strani.
Pregled vsebine:
1. Križev pot romarjev na Križevi cesti v Jeruzalem. — 2. Križev pot jeruzalemskih frančiškanov (l. 1876) — 3. Novejši jeruzalemskih frančiškanov. — 4. K. p., navadno Rimski imenovan. — 5. K. p. sv. Leonharda Porto-Mauriškega. — 6. K. p., sv. Alfonza M. Liguori. — 7. K. p., kardinala Pavla Melchers-a. — 8. K. p., (splošni) župnika Fr. Ser. Bezjaka. — 9. K. p., slov. amerik. škofa Friderika Barage. — 10. Pred izpostavljenim sv. Rešnjim telesom. — 11. V čast Srca Jezusovega. — 12. Na dan sv. obhajila. — 13. K. p., (stanovski) župnika Fr. Ser. Bezjaka. — 14. Za društvo sv. Jožefa krščanskih mož. — 15. Za društvo sv. Ane krščanskih žen. — 16. Za delavce in služabnike. — 17. Za mladeniče (A. M. Slomšekov). — 18. Za dekleta (Slomšekov). — 19. Za Marijanske kongregacije deklet. — 20. Za družbo Marijinih otrok. — 21. Za šolarje (priprava na prvo sv. obhajilo). 22. Za redovnike in redovnice (obnovev samostanske obljube). — 23. K. p., za adventni čas. — 24. Za predpepelnični čas. — 25. Za postni čas. — 26. K. p., na Veliki petek. 27. Za čas posebnih stisk in nadlog. 28. Za čas vojske. 29. Za verne duše. — 30. Memento mori! Sledi popoln molitvenik obsegajoč „mašo v čast trpljenja Jezusa Kristusa“ vse litanije, spovedne in obhajilne molitve, razne molitve in pobožnosti o trpljenju Jezusovem, pesmi i. t. d.
Ko pridete v Maribor, dajte si je v prodajalni tiskarne sv. Cirila predložiti na ogled; ali pa jo naročiti takoj po pošti. Dobi se knjiga v treh različnih vezavah: 1. z rdečo obrezo za K 2.50. 2. z zlato obrezo za K 3.20. 3. krasna izdaja za K 3.50. Po pošti poslan stane vsak komad 20. vin. več. Kdor si knjigo po pošti naroči, naj pošlje denar po nakaznici naprej in naj priloži za vsak komad 20 vin. za poštino.
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

IZDELOVANJE
raznovrstne cerkvene oprave, kot oltarjev, kipov, vojnih spominskih plošč, kakor tudi prenovljevanje istih ohranite po končani vojski našemu slovenskemu umetniku-podobarju in pozlatarju
Ivanu Sojč
Maribor, Reiserjeva ulica št. 26.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru
reg. zad. z neom. zav.

Hranilne vloge — so zagotovljene od vsakega in so obvezujoče. Navedeno po 4%, pred izmenični odprevidi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo 3 krat letno. Za snaganje po pošti se priloži hranilna pogodba (1917) in vsakega leta. Hranilna knjižica se sprejema vsaki petek od 10. do 12. ure. Hranilna knjižica se sprejema vsaki petek od 10. do 12. ure. Hranilna knjižica se sprejema vsaki petek od 10. do 12. ure.

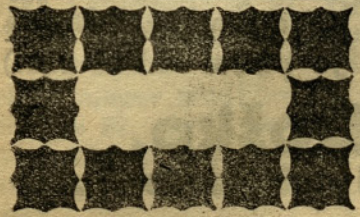
Posojila se dajajo — so zagotovljene od vsakega in so obvezujoče. Navedeno po 4%, pred izmenični odprevidi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo 3 krat letno. Za snaganje po pošti se priloži hranilna pogodba (1917) in vsakega leta. Hranilna knjižica se sprejema vsaki petek od 10. do 12. ure. Hranilna knjižica se sprejema vsaki petek od 10. do 12. ure. Hranilna knjižica se sprejema vsaki petek od 10. do 12. ure.

Uradne ure — so zagotovljene od vsakega in so obvezujoče. Navedeno po 4%, pred izmenični odprevidi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo 3 krat letno. Za snaganje po pošti se priloži hranilna pogodba (1917) in vsakega leta. Hranilna knjižica se sprejema vsaki petek od 10. do 12. ure. Hranilna knjižica se sprejema vsaki petek od 10. do 12. ure. Hranilna knjižica se sprejema vsaki petek od 10. do 12. ure.

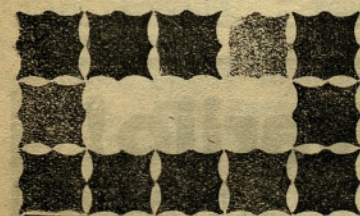
Pojasnila se dajajo — so zagotovljene od vsakega in so obvezujoče. Navedeno po 4%, pred izmenični odprevidi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo 3 krat letno. Za snaganje po pošti se priloži hranilna pogodba (1917) in vsakega leta. Hranilna knjižica se sprejema vsaki petek od 10. do 12. ure. Hranilna knjižica se sprejema vsaki petek od 10. do 12. ure. Hranilna knjižica se sprejema vsaki petek od 10. do 12. ure.

Stolna ulica 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo.)

V večje dobro urejeno mešano trgovino želi 15 let staro, močno in zdravo deklo, vešč slovenskega in nekakega jezika stopiti v uk. Iv. Selič pekarija Laški trg.

**Slovinci,
Naročajte
in razširjajte
Stražo!**

Ivan Ravnikar

NA DEBELO! trgovina špecerijskega, kolonijal- NA DROBNO!
nega blaga barv in zaloga mine-
ralnih voda

CELJE — Graška cesta šte. 21

kupuje po najvišji dnevni ceni vinski kamen, kumno, janež, pristno strd in vosek.

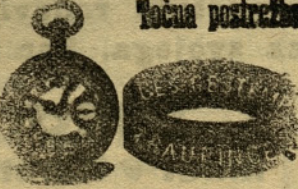
**Vsako množino
vreč**

kupi veletrgovina

Anton Kolenc, Celje.

URE
Točna postrežba

Velika zaloga ur, dragoce-
nosti, srebrnane in optičnih
vseh po vsaki ceni.

Tudi na obroka. - Hustr. cenik
zastonj. - Gramofoni 20-300 K

Niklasta remont-ura	K 850
Pristna srebrna ura	K 7—
Original omega ura	K 26—
Kuhinjska ura	K 10—
Budilka niklasta	K 8—
Poročni prstani	K 2—
Srebrne verižice	K 5—

Večletno jantstvo.
**Nasi. Dietinger
Theod. Fehrenbach**
urur in očalar
MARIBOR, Gospodski ul. 28
Kupujem zlataine in srebre.

Ure! Ure!

V veliki izbiri in
po nizkih cenah.

Za vsako uro se jaračil

Precizijske ure, Schafhauser,
Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova,
kvaljšana stekla.

Frane Bureš Maribor
urur, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urur od glav. kolodvora.

OBCINSKIM URADOM

se naznanja, da ima tiskarna sv. Cirila v Mariboru zopet na razpolago **Prošnje in Potrdila** za klanje telet in mlade živine.

Umetni **SIDA** je štirikrat cenejši kot pravi med ter bolj redilen nego meso in jajca. Rabi se kot maža na kruh, za pecivo in močnata jedila, pospešuje prebavo, lajša bri-pavost, zapoko, zasliženost, obenem pa tudi krepi itd. Poskus Vas prepriča o isvrstnosti umetnega medu! Zavojček velja 35 vin. Naroča se pri: **Josip Berda's, Ljubljana Zeljarska ulica šte. 13.** Po pošti se pošilja najmanj 12 zavojčkov za 4 krone.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.
Goričar & Leskovšek
Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic **XX** po raznih cenah. **XX**

Za gostilničarje:
Papirnatu servijete vsled novih predpisov namestnije v Gradcu po zelo nizkih cenah.

VELIKA UMETNOST
v slučaju nagle smrti obuditi **popolni kes.**
Vsem, ki v Boga verujejo, v duhovno pomoč 16 malih stranij.
Tisk in založba tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Ta drobna knjižica prihaja pač o pravem času! Če kdaj, je potrebno v sedajnih dneh velikega umiranja, da je vsakdo temeljito podučén o slučajih nagle smrti! Najprva in najpotrebnejša molitev za umirajoče je popolni kes. Na sodnji dan še le bomo izvedeli, koliko duš se je rešilo z obujenjem popolnega kesa še v zadnjem trenutku. Učenjak Francelin, se je izrazil nekóč: „Ko bi mogel prepotovati kot pridigar dežele, o ničemur bi ne pridigoval tolikokrat, kakor o popolnem kesu.“ Glejte nauk o popolnem kesu Vam podaje ta knjižica. Dragi čitatelji! Sezite pridno po tej knjižici. Naročite si jo za sebe, pa pošljite jo tudi svojim možem in sinovom na bojišče.

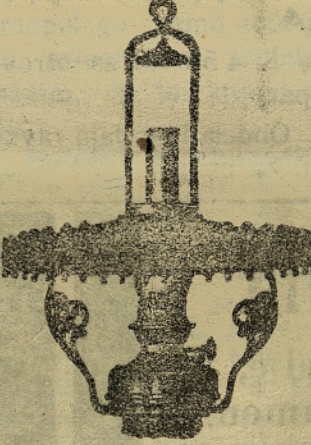
Cene: 1 komad 8 h, 15 komadov s poštnino vred 1 K, 100 komadov s poštnino vred 5 K. Manj kakor 15 komadov se po pošti ne pošilja. Denar je treba poslati naprej.

Edina štalerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za oodobe. — Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Brzojavni naslov: **Cirilova tiskarna Maribor**

aprejema vsa tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časnike knjige, brošure, stenske in druge naravnarje.

Za vs. župnijske urade spovedne in misijenske listke s črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke s natisom glave ter razne esmanilne napise. Za slavne občinske, šolske in druge urade uradne zavitke, osnanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemas potrdila itd. Za obrtnike in trgovce pisma, zavitke, okrožnice, računske, opominne, menice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posejilnice, zadruga in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računskie zahljučke, društvene znake, vabila itd.

Trgovina tiskarne sv. Cirila
MARIBOR, v lastni hiši Koroška cesta šte. 5

priporoča svoje veliko zalogo raznega papirja, peresnikov, peres, školjko za peresnike, svinčnikov, radirk, kamenčkov, tablice, šrnil, zavitkov (barvanih in belih, v vseh velikostih), trgovskih knjig, noticov, pisarnega papirja v mapah in škatljah, razglednic, itd. — Sveže podobe (male, velike in stenske), razpela vseh velikosti, moliveniki, moleki, svetiljce, zkapulirji. — Štambilje za urade in dr. — Postrežba točna in solidna.

SIROLIN

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.
Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na frejnem kašlju. Lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zoreviti.
2. Osebe s kroničnim kašarom bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vdusiljivi, katerim Sirolin snafne oledča naduha.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vapehom na splošni počutek.

